

Бокс жарысы
3-бет

Жарнама тілі
- сауаттылық
кепілі
4-бет

Сарғайған сар-
баз хаттары
8-бет

Аудан тынысы

2010 ЖЫЛДЫҢ 1 ҚАҢТАРЫНАН БАСТАП ШЫҒАДЫ

№ 18 (527) ЖҰМА, 27 ақпан 2015 жыл

Жаңалықтар

ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕР ТАЛҚЫЛАНДЫ

Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың төрағалығымен Қазақстан Республикасы Қауіпсіздік Кеңесінің отырысы өтті, деп хабарлады Президенттің баспасөз қызметі.

Отырыста Ұлттық қауіпсіздік стратегиясының 2014 жылғы жүзеге асырылу барысы, елдің Қарулы Күштерін нығайту мәселелері талқыланды, сондай-ақ, биылға арналған мейлінше өзекті міндеттер белгіленді.

Президенттің көмекшісі - Қауіпсіздік Кеңесінің хатшысы Н.Ермекебаев ұлттық қауіп-сіздіктің ахуалы мен мемлекеттік органдардың осы саладағы қызметі туралы баяндады.

Мемлекет басшысы қабылданып жатқан шаралар арқасында ұлттық мүдделерді тиісті деңгейде сақтау қамтамасыз етіліп отырғанын атап өтті. Сонымен қатар, діни-экстремистік, террористік, сондай-ақ, жаһандық және өңірлік үрдістерден туындаған эко-номикалық сипаттағы қатерлер сақталып отыр.

Қазақстан Президенті осыған байланысты лаңкестікке қарсы қолда бар инфрақұрылымды жетілдіру қажеттігіне тоқталды.

Атап айтқанда, мемлекет терроризмге және экстремизмге қарсы іс-қимыл жөніндегі құқықтық және ұйымдастырушылық тетіктерді жетілдіруді жалғастырып, арнаулы бөлімдердің жабдықталуын және олардың лаңкестікке қарсы операцияларға дайындығын арттыру жөнінде шаралар қабылдайды. Түсіндіру жұмыстары азаматтарымыздың бойында экстремистік идеологияға қарсы иммунитет қалыптастыру ісіне бағытталады. Қабылданатын құқықтық және профилактикалық шаралар радикалдық идеяны ұстана-тындар санын қысқартуға мүмкіндік береді.

Нұрсұлтан Назарбаев, сондай-ақ, Үкімет пен жергілікті атқарушы органдар елдегі және біздің негізгі сауда серіктестеріміздің нарықтарындағы экономикалық ахуалды ұдайы талдап отыруға, қажет болған жағдайда шара қабылдауға тиістігіне назар аударды.

Сонымен қатар, қалыптасқан жағдайда ішкі саяси тұрақтылықты сақтауға, әлеуметтік және еңбек қатығыстарына әкелетін себептерді жоюға айрықша назар аудару қажет. Бұл ретте еңбек және шаруашылық дауларына қатысушы барлық тараптың заңдылықты сақтауы маңызды.

Қазақстан Президенті біздің республикамыз Украинадағы ахуалды реттеу ісіне барынша күш жұмылдыруды жалғастыратынын айтты. Бұл мақсатқа жету үшін барлық дипломатиялық ресурстар пайдаланылатын болады.

Отырыста, сондай-ақ, ескери, қоғамдық, экологиялық, ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге байланысты мәселелер қаралды.

Талқылау қорытындысы бойынша Мемлекет басшысы Үкіметке бірқатар нақты тапсырма беріп, олардың орындалуын бақылауды Қауіпсіздік Кеңесінің хатшылығына жүктеді.

ҚАЗАҚСТАН 2019 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ МҰНАЙ ӨНДІРУДІ 93 МЛН ТОННАҒА ЖЕТКІЗЕДІ

Парламент Мәжілісінің жалпы отырысында Ұлттық экономика министрі Ерболат Досаев «2015-2017 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» заңға өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы заң жобасы жөнінде баяндама жасап, Қазақстанның алдағы жылдардағы мұнай өндіру көлемінің көрсеткішін атады.

Ведомство басшысы ағымдағы жылдың басынан бастап мұнайға әлемдік бағаның 2 еседен аса төмендеуін және одан әрі нашарлау ықтималдығын ескере отырып, мұнайдың бір баррелінің бағасы 50, 40 және 30 АҚШ долларына дейін жеткенде және металлға баға индексінің 5,0 %-ға төмендеуі кезінде Қазақстан экономикасының даму болжамын әзірлегендігін айтты.

- Барлық үш жағдайда мұнай өндіру көлемі 2015 жылы - 80,5 млн тоннаны, 2016 жылы - 80,8 млн тоннаны, 2017 жылы - 86,0 млн тоннаны, 2018 жылы - 90,0 млн тоннаны, ал 2019 жылға қарай 93,0 млн тоннаға жететін болады деп болжануда, - деді Ерболат Асқарбекұлы.

Сонымен қатар, министрі өз мәлімдемесінде осы жылдар аралығындағы мұнай бағасының болжамы барреліне 60 доллар болуы мүмкін екендігін де атап өтті.

- Базалық сценарийде 2016-2017 жылдары мұнай бағасының бір барреліне 80 АҚШ долларынан 50 долларға дейін, ал 2018-2019 жылдарға қарай баға 60 долларға дейін төмендейді деп жоспарлануда, - деді министр.

БАҚ беттерінде

ЖҰРТ НАЗАРЫНА

2015 жылдың 1 наурызынан бастап аудан аумағында «Ұлы Жеңістің 70 жылдығына 70 күн» акциясы бастау алады. Аталған акция аудан жастарының флеш-мобымен басталады. Барлық жастарды аталған акция аясындағы іс-шараларға белсене қатысуға шақырамыз!

Жолдау жастарға жарқын жол бастайды

2014 жылдың 11 қарашасында Мемлекет басшысы – Ұлт көшбасшысы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев «Нұрлы Жол – болашаққа бастар жол» атты Қазақстан халқына кезекті Жолдауын жария еткендігі баршамазға аян. Көшбасшымыздың бұл Жолдауы біздің еліміз үшін маңызды қоғамдық-саяси оқиға болып табылады. Бүгінде бүкіл әлем жаңа сындармен және қатерлермен бетпе-бет келіп отырған тұста, Мемлекет басшысы, «бұл жаһандық сынақтардан тек мықты мемлекеттер, жұдырықтай жұмылған халықтар ғана өтетін болады» деп атап өтті.

Сонымен қатар, кеше ғана табалдырықтан аттаған жаңа жыл атаулы оқиғалар мен мерекелік күндерге толы болмақ. Ауданымызда бүгінгі күні Ұлы Жеңістің 70 жылдығы мен Қазақ хандығының құрылғанына 550 жыл, Конституция және Қазақстан халықтары Ассамблеясы құрылуының 20 жылдығын салтанатты түрде мерекелеуге дайындық жұмыстары жүргізіліп жатыр. Мемлекет басшысының айтуы бойынша, осы мерекелік даталар «Қазақстандықтарды рухани тұрғыда бұрынғыдан гөрі күштірек, топтасқан және бұрынғыдан да бетер тағатты (толерантты) етуі керек». Ассамблея жылы – біздің ортақ мерекеміз, бүкіл 17 миллион қазақстандықтың ісі. Әрбір азамат елімізде бейбітшілік пен келісім болуына өзінің жауапты екенін сезінуі қажет. Мен мемлекеттік тілде еркін сөйлеймін. Бородулиха қазақ орта мектебінде орыс тілінен сабақ беремін. Жуырда Ассамблеяның 20 жылдығына орай өткізілген облыстық «Достық» үйіндегі облыс жастарының басқосуына қатысып, өз ойымды білдіріп, үлкен әсермен оралдым. Еліміз достық пен ынтымақтың ортақ шаңырағы екеніне риза болдым. Бұл – Қазақстанның болашағына жол ашар кілт! Мемлекет басшысы белсенді де қайратты жастарға, еліміздің ертеңіне сеніммен қарайтын, елі үшін адал қызмет атқаратын патриот жастарға зор үміт артады.

Біздің ауданымызда ынтымағы жарасқан көп ұлттар қоян-қолтық өмір сүріп жатыр. Ауданымызда «Жастар орталығы» жастармен белсенді жұмыс атқарады. Жастар арасында түрлі іс-шаралар ұйымдастырады. Оларды қоғамдық іс-шараларға тарту мақсатында белсенді саясат жүргізеді. Ассамблея жылы – «Қазақстан-2050» стратегиясының мақсаттарына жету үшін, біздің жаңа биіктеріміз бен нақты істеріміздің жылы болмақ.

Биылғы жыл – ортақ тарихи тағдыры мәңгілік, жұдырықтай жұмылған халықтар бірлігінің жарқын көрсеткіші болуы керек. Бір Отан, бір тіл – Тәуелсіз Қазақстан! Сондықтан, Ассамблея жылының басты идеясы – «Менің елім -Мәңгілік Ел». Тәуелсіздік рухы, бірлік пен келісім ғана бізге күш, жігер береді. Біздің Елбасымыз бастаған Қазақстан халқының жолы – бейбітшілікке, келісімге құрылған болашаққа жетелер даму жолы! Мен, Сенат пен Мәжіліс мақұлдаған, қоғамда үлкен қолдауға ие болған Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауын мерзімінен бұрын өткізу туралы Қазақстан халқы Ассамблеясының бастамасын қолдауға әріптестерім мен жерлестерімді шақырамын. Біз жастар, Тәуелсіз еліміз Қазақстан үшін еселі еңбек етіп еліміздің гүлденуіне бірікпесідей атсалысайық...

В. ЛАГУС,

Бородулиха қазақ орта мектебінің ұстазы

АРДАГЕРЛЕРГЕ ДАБЫЛ ТҮЙМЕСІ БАР ҰЯЛЫ ТЕЛЕФОНДАР ТАБЫСТАЛДЫ

Елбасының тапсырмасына сәйкес, Ұлы Отан соғысының 70 жылдығына орай, ҰОС ардагерлеріне арналған «Өмір жолы» атты дабыл түймесі бар ұялы телефондар қажетті қолдау көрсету акциясы аясында Шығыс Қазақстан облысында ресми түрде бастау алды. Акцияның ресми ашылуына ШҚО әкімінің орынбасары Жақсылық Омар қатысып, жиынға қатысқан ардагерлерге дабыл түймесі бар арнайы телефондарды табыстады. Аталмыш акция бүкіл еліміз бойынша Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес, «Самұрық - Қазына» АҚ республикалық «Ардагерлер ұйымы» қоғамдық бірлестігі қолдауымен ұйымдастырылып отыр. Бұл телефон жай ғана байланыс құралы емес жедел электронды көмек көрсету тетігі екен. Бұл телефонда терілетін сандар көзге көрнекі болу үшін ұлғайтылған. Қолмен басқару мүмкін болмаған жағдайда дауыспен пәрмен беруге де болады. Мұнда сондай-ақ SOS дабыл түймесі, FM радио, қолшам орнатылған. Ардагер қандай бір қиындыққа душар болған жағдайда, дабыл түймесін басса жеткілікті. Ол дабыл жедел көмек көрсету орталығына сол сәтте жетеді. Жедел көмек көрсету орталығында соғыс ардагерінің барлық дерегі, туған - туыстары жайында толық ақпарат берілген. Орталықтағы оператор сол картаға қарап, дабыл түскен аумаққа жедел жәрдем жасайды. Мұндай игі іс Бородулиха ауданында да өз жалғасын тауып, 25 ақпан күні ауданымызда тұратын 16 ҰОС ардагеріне аудан әкімі Г.Ақулов, мәслихат хатшысы У.Майжанов, аудан әкімінің орынбасарлары, мекеме, бөлім басшылары ардагерлерге ұзақ ғұмыр, денсаулықтарының мықты болуын тілеп, мерекелерімен құттықтап «Өмір жолы» атты ұялы телефондарды ресми түрде табыс етті.

М.АТАЕВА

ШҚО Департамент қызметкерлеріне арналған арнайы сабақтар ұйымдастырылуда

Ағымдағы жылдың басынан ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Агенттігінің ШҚО бойынша Департаменті басшыларының бастамасымен тұрақты түрде жоғары оқу орындарының мұғалімдері мен мамандарының қатысуымен Департамент қызметкерлеріне арналған арнайы оқыту сабақтары ұйымдастырылуда. Сабақтарды ұйымдастырудың мақсаты – мемлекеттің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының негізгі әрі маңызды бағыттарын қызметкерлерге жете түсіндіру, сыбайлас жемқорлық құқықбұзушылықтары туралы түсінікті қалыптастыру, сондай-ақ жұмыс барысында туындауы мүмкін қақтығыс жағдайларына психологиялық және әлеуметтік дағдыландыру, бейімдеу, деп хабарлайды Агенттіктің баспасөз қызметі.

Аталған оқыту сабақтары Агенттікпен қойылып отырған мақсат-міндеттерді сапалы әрі нақты орындау, қызметкерлердің кәсіби біліктілігін арттыру, Департаменттегі қызметіне дейін қоғамның әртүрлі салаларында қызмет еткен мамандарды жаңа жұмыс орнына бейімдеу, сондай-ақ мемлекеттік қызметте мінсіз қызмет ету арқылы мемлекеттік қызметшінің «он» имиджін қалыптастыру, сыбайлас жемқорлықтың алдын-алу, ескерту және онымен күрес жүргізудің бірыңғай әдістерін анықтау мақсатында жүргізілуде.

2015 жылдың өткен мерзімінде Қазақстан-Америкалық еркін университетінің мұғалімі Ф.В.Искандырова мен К.О.Алембаев «Этика және мүдделер қақтығысы» және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың заңнамалық негіздері», Д.Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан мемлекеттік техникалық университетінің ұстазы Столярова Э.О. «Қақтығыс жағдайларының психологиясы» және Шығыс Қазақстан мемлекеттік университетінің мұғалімі А.С.Амиргалиев «Сыбайлас жемқорлықпен күрестің негіздері» тақырыбында дәрістер өткізді.

Өскемен ақпарат орталығы

Тәрбие басы – тал бесік

«Баланы жастан» демекші, атам қазақ ежелден бала тәрбиесіне үлкен мән берген. Қай елде, қай кезде болмасын бала тәрбиесі басты назарда. Бүгінгі ұрпақ – ертенгі елдің болашағы. «Адамға ең бірінші білім емес, тәрбие берілуі керек, тәрбиесіз берілген білім- адамзаттың хас жауы, ол келешекте оның барлық өміріне апат әкеледі» деп шығыстың ғұламасы Әл-Фараби тегін айтпаса керек. Балаға жасынан берген тәрбие жас қайыңды игенмен бірдей. Олай болса, біз бүгінгі балаға қалай тәрбие береміз? Қазіргі таңдағы жас отбасылардың көпшілігін мазалайтын сауалдардың бірі осы. Заманның ілгері жылжуына байланысты, қазіргі уақытта көптеген ата-аналар жұмысбастылықпен бала тәрбиесіне көп көңіл бөлмейді. Ал, бала болса жылудықты ата-анадан іздейді. Балаға ата-ана тәрбиесінің орнын ештеңе толтыра алмайды.

Бала отбасына қарап үлкенге құрмет, кішіге ізет етуді үйренеді. Баланы есті, саналы етіп тәрбелеу ата-ананың парызы. Әрбір ата-ана жүктелген жауапкершіліктің маңызды екенін сезінуі керек. Қазіргі жас ата-аналардың көпшілігі халқымыздың салт-дәстүріне «ескіліктің сарқыншағы» деп мән бермейді. Балаларын қазіргі заман талабына сай етіп тәрбиелегісі келеді. Бүгінде қаптап кеткен компьютер ойындары, ұялы телефон, теледидардағы балаларға көруге болмайтын жарнамалар мен кинолар баланың тұлға болып қалыптасуына кері әсерін тигізеді. Мектеп жасындағы оқушылардың түңгі жүрістері көбейіп, ішкілік ішіп, есірткіге еліктеуі кеудені реніш сезімін ұлатады. Сондықтан әрбір ата-ана «Бала менің болашағым, қалай өсірсем, ертен солай жемісін көремін» деп ойлануы керек. Әке-шешесі баласымен ашық сөйлесіп, жан дүниесін түсініп, баласының бойындағы өзгерістерді жіті бақылап, дөрекі сөйлемей, сұрақтарына жауап берумен бас тартпай, үнемі қарым қатынаста болса бала да ата-анасының жылулығын сезініп, жақсы тәрбие алары сөзсіз. Балаға мейірімді болу керек, бірақ жұмсақтық танытамын деп баланы төбеге көтеруге болмайды. Ата-ана баласына ненің дұрыс, ненің бұрыс екендігінің ара жігін ажыратып, белгілі межесін ұқтырғаны жөн. Бала тәрбиесіне әкесі мен шешесі бірдей араласқаны дұрыс, барлығын әйел адамның мойнына жүктеп қоюға болмайды. Себебі, әкесінің әкелігін сезінбеген жігіттің жақсы әке болуы екіталай. «Әке көрген оқ жонар, шеше көрген тон пішер» деп қазақ халқы осыған байланысты айтса керек. «Ел болам десең, бесігінді түзе» - деп Мұхтар Әуезов атамыз айтқандай болашағы жарқын, ұрпағы өнегелі ел болу үшін балаларымыздың тәрбиесін бесіктен, кішкентай отбасы Отаны отбасынан бастайық. Бала ұяда не көрсе ұшқанда соны іледі. Сондықтан да, отбасымызда балаларымызға үлгі боларлық, тәрбие берерлік іспен айналысайық!

М.ТҮЙЛЕБАЕВА

Ата Заңым – айбыным!

Осы жылы Еліміздің Конституциясына 20 жыл толады. Біздің мемлекетіміздің, халқымыздың ең ұлық мерекелерінің бірі. «Көптің сөзі- киелі», дейді дана халқымыз. Ел жұрттың талқысынан өтіп, таңдауына айналған Басты құжатымыздың авторы- бүкіл Қазақстан халқы.

Ғасырлар тоғысында әлемдік өркениеттің шыңына ұмтылған Қазақстан халқы тарихы да тағдырлы шешім қабылдап, жасампаз жаңа дәуірге қадам басты. Ата Заң біздің бүкіл жарқын істеріміздің қайнар бастауына айналды.

Конституция мызғымас мемлекетіміздің алтын қазығы, бірлігі мен ынтымағы жарасқан елдігіміздің бұлжымас бағдары, кемел келешегіміздің кепілі!

Конституцияны басшылыққа ала отырып, біз тәуелсіздігіміз бен мемлекетімізді нығайту жолында ғасырлық мәні бар ауқымды атқардық.

Біз аз уақытта айбары асқан қуатты

ұлтқа, дәулеті тасқан әлеуметті елге айналдық. Ортақ шаңырағымыздың шекарасын шегелеп, іргемізді мызғымастай етіп бекіттік. Тағдыр тоғыстырған, тарих табыстырған түрлі ұлт өкілдері Конституция қағидаттары төңірегіне топтасты. Еуразияның жүрегіне орналасқан Елордамыз әлемге руханияттың ірі орталығы, саясаттың іргелі ордасы ретінде танылды.

Әрбір азаматы өзін тең сезінетін, татулығы жарасқан Қазақ елінің, Қазақстан халқының қарымды істері бүгінде әлем жұртшылығы үшін үлгі- өнегеге айналдық. Мұның өзі біздің Ата Заңымызда бүкіл-адамзаттық құндылықтар мен өркениеттік игіліктердің барлығы қамтылғанын айғақтайды.

Конституция күнінің елдік пен егемендіктің, іргесі берік мемлекеттіліктің темір қазығына айналған әсем Астанаымыздың төрінде, «Қазақ елі» монументі орналасқан орталық алаңда өтуінің де өзіндік мәні зор.

Міне, биыл осы Конституциямызға 20 жыл толып отыр.

Жаңа Конституцияның қабылдануы Президенттік басқару нысанының ауқымында мемлекет басшысына мемлекеттік билік органдарының үйлесімді қызмет етуін қамтамасыз етуге, қоғамды түпкілікті реформалауға мүмкіндік береді. Көп ұлтты, әрі көп дінді қоғамда азаматтық татулықтың, қоғамдық тұрақтылықтың және ұлтаралық келісімнің кепілі- Президенттің болуы өмірлік мәнге

ие болды. Биліктің тұрақтылығы реформаларды жүргізудің жоспарлылығын, нақтылығын және саяси сабақтастығын сақтады.

Осыншама қысқа мерзімде өз Конституциямызды қабылдағанда, бізге таң қалған ел аз болған жоқ. Біз олардың ешбіреуіне мән бермей, өлшеулі уақыт, табанды талап, шығармашылық іс- әрекеттің арқасында алға қойған мақсатымызға жеттік. Сөйтіп, Қазақстан Республикасы өзін демократиялы, зайырлы, құқықтық, әлеуметтік мемлекет екенін Конституциясымен бүкіл әлемге мойындатты.

Мемлекет өмірінің аса маңызды мәселелерін талқылау және шешу кезінде әрбір құқықтық санасы жоғары азамат Конституцияда бейнеленген жауапкершілікті сезінуі қажет. Қоғамның бүгін мен болашағы үшін, жалпы алғанда өз Конституциямызды құрметтеп қорғап және маңыздылығын жоғалтпай сақтауымыз біздің, яғни әрбір Қазақстан Республикасындағы азаматтың міндеті мен парызы. Себебі, бұл Конституция Қазақстан Республикасының Ата Заңы.

Жоғарыда айтылған ойымды түйіндейтін болсам, Конституция тек мемлекеттің ғана емес, қоғамның да Ата Заңы болып табылады. Осы идеяның меншікке, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарына қоғамдық бірлестіктерге, отбасына және тағы басқаларға қатысы бар екендігін ұмытпауымыз керек.

Т.ҚАЛИБАЕВ

ТАУ ТЕҢДЕС ТҰЛҒА

тарихи өлкетануға қатысты ойларын және Семей жерінің әдеби

СЕРІК ӘБІЛҚАСЫМУЛЫ

Арап Еспенбетовке арналып отырған бұл мерейтойлық мақала – зерделі ғалымның көп жылғы ұстаздық еңбегіне және әсіресе, Абайтанудың көкжиегін кеңейту жолындағы орасан зор азаматтық ерлігіне деген құрметтің айғағы. Мерей той иесінің дүйім жұртшылыққа толыққанды танылуы қазір еліміздің әрқиярында жемісті еңбек етіп жатқан ғалым-шәкірттерінің өнегелі істерінен көрініс тауып отыр.

Еңбек көркі – жемісте. Және еңбек көркі сол жемісті жетілтем деген жалында. Осы жалын Арекенді бүгін Шығыс Тұранның әдеби айсбергіне айналдырып отыр.

Ұстаздық ұлағаты қай кезде мәртебелі болып саналады. Бүгінде зиялылық деген атаудың мән-мағынасын өзімізше биіктетіп алып, айналамыздан соған лайық адам таппай, тапсақ та көңіліміз қимай қалатын әдет қалыптастырдық емес пе? Бірақ бұндай пендешелікке көнбейтін жан – Арап Еспенбетов.

Біз бұл мақаламызда мерейтой иесінің әдеби-

өміріне қатысты әр кезде білдіріп отырған пікірлері көрініс тапқан мақалалары шоғырына тоқталуды жөн деп таптық. Автор «Абай мұражайы және өлкетану» атты мақаласында тек бір ғана ұлы ақынға қатысты мұражайды ғана жеке алып қоймайды, сонымен бірге Семей өңіріндегі барша мұражайларды бірлікте ала отырып, өзіндік пікірін замана талабына сай өрбітеді. Осы тұжырым былайша түйінделеді: «Ұлы ақын музейіне жинақталған кітаптар (Семей қаласындағы, Жидебайдағы) – абайтанушылар үшін аса маңызды, жан-жақты зерттеуге, жалықпай ізденуге, жүйелі еңбектенуге бағыт сілтейді ғалымдарға. Жазушы кітапханасы – қазақ ғылымдары мән бермей, көңіл бөлмей келе жатқан мәселе. Алғаш аталмыш тақырыпқа жазушы, ғалым Тұрсын Жұртбай барлау жасады...

...Сарыуайымға салынып, қарап отырмай Абай кітапханасы зерттеу объектісіне айналуы керек-ақ».

Арап Еспенбетов жоғарыдағы ойын жинақтай келе, одан ары екі үлкен мәселе көтереді: оның бірі – Абай оқыды-ау деген кітаптар тізімін түзу және Абай заманын көз алдымызға әкелетін түрлі салаларға қатысты әдебиеттерді анықтау.

Ғалым тек қана Абайдың ақындық айналасына қатысты мәселелердің табиғатын ашумен ғана шектеліп қалмайды. Сонымен бірге Абайтануға әр кезеңде өз үлесін қосқан тұлғаларды да назарынан тыс қалдырмайды. Оған дәлел біз аз-кем сөз еткелі отырған «Алаш арыстарының Абайтануға қосқан үлесі» және «Әбіш Жиреншин – Абайтанудың көрнекті өкілі» атты қос мақаласы.

Және автордың «Алаш арыстарының Абайтануға қосқан үлесі» мақаласы өзінің тың ойларымен құнды. Осы мақалада ғылымдағы жандар өз зерттеуінде қаперге бірталай дүниелер сөз етіледі. Енді солардың кейбірін тізбектей кетейік. Ғалым Абайтанудың бастау көзінде де бұрын сөз етіп, ойын бүкпей айтып келсе, енді сол ойларын қағаз бетіне түсіруі осы мақаласынан аңғарамыз. «Ұлттың ұйытқысын қапысыз атқарған алаштың арыстары сонау өткен ғасырдың алғашқы жылдарында-ақ, Абай шығармаларын алыстан аңғарып, жете танып, қасиетті қазынасына айналдырып үлгерді» Ә.Бөкейханов, дей келе, сынды біртуар тұлғалардың Абайтануға сіңірген еңбектерін тарқата сөз ете келе, деп түйіндейді.

(жалғасы көлемінде)

ХАЛЫҚ ЖӘНЕ БИЛІК

ШЕШІМНІҢ ЖОБАСЫ

Бородулиха ауданының жер учаскелері үшін төлемақының базалық ставкаларына түзету коэффициенттерін бекіту туралы

Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 20 маусымдағы Жер Кодексінің 8 бабы 2 тармағына және «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтарындағы Заңының 6 бабы 1 тармағы 13) тармақшасына сәйкес, Бородулиха аудандық мәслихаты

ШЕШТІ:

1. Бородулиха ауданының жер учаскелері үшін төлемақының базалық ставкаларына түзету коэффициенттері 1, 2 қосымшаларға сәйкес бекітілсін.

2. Осы шешім алғаш ресми жарияланғаннан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Сессия төрағасы

Мәслихат хатшысы

У. МАЙЖАНОВ

IV	Бака а/о: Коростели ауылы, Тарск ауылы, Аул ст., Подборный а/о: Романовка ауылы, Петропавловка а/о: Изатулла ауылы, Мещанка ауылы, Воскресеновка ауылы, Зубар а/о: Байтанат ауылы, Жаңа ауыл ауылы, Белагаш а/о: Бекова ауылы, Переменовка а/о: Орловка ауылы, Ремки ауылы, Андроновка ауылы, Жерновка а/о: Пол-Лог ауылы, Боровлянка ауылы, Новошұлыба а/о: Ключики ауылы, Солоновка ауылы, Поталенково ауылы, Пролетарка ауылы, Таврия а/о: Буркотово ауылы, Кондратьевка ауылы, Сахновка ауылы, Красный Яр а/о: Красный Яр ауылы, Речное ауылы, Ленинский а/о: Песчанка ауылы, Мурзово ауылы, Екінші Пятитетка ауылы, Алексеевка ауылы, Ново-Васильевка ауылы.	1,0
V	Таврия а/о: Богомоолово ауылы, Красный Яр а/о: Уба-Форпост ауылы, Девятка ауылы.	0,8

**Бородулиха аудандық мәслихатының
2015 жылғы «__» _____ № ____
шешіміне 2 қосымша**

**БОРОДУЛИХА АУДАНЫНЫҢ АУЫЛ
ШАРУАШЫЛЫҒЫ МАҚСАТЫНДАҒЫ
ЖЕР УЧАСКЕЛЕРІ ҮШІН БАҒАЛАУ
АЙМАҚТАРЫНЫҢ ШЕКАРАЛАРЫ ЖӘНЕ
ТӨЛЕМАҚЫНЫҢ БАЗАЛЫҚ СТАВКАЛАРЫ-
НА ТҮЗЕТУ КОЭФФИЦИЕНТТЕРІ**

Аймақтардың нөмірі	Аймаққа кіретін кадастрлық тоқсанның атауы, нөмірі	Жер учаскесінің үшін төлемакының базалық ставкасына түзету коэффициенті
I	05-241-008 (бұрынғы Пушкин атындағы ұжымшар) 05-241-023 (бұрынғы ауыл шаруашылық тәжірибелі станциясы) 05-241-034 (бұрынғы «Звезда Ильича» ұжымшар)	1,6
II	05-241-012 (бұрынғы Новопокровка техникум кеншар) 05-241-014 (бұрынғы «Казхастанская правда» газеті атындағы ұжымшар) 05-241-018 (бұрынғы «Прогресс» ұжымшар) 05-241-019 (бұрынғы «Память Ленина» ұжымшар) 05-241-019 (бұрынғы «Память Ленина» ұжымшар Белағаш учаскесі) 05-241-021 (бұрынғы «Красное Знамя» ұжымшар) 05-241-025 (бұрынғы «Путь к коммунизму» ұжымшар) 05-241-036 (бұрынғы «Заря» ұжымшар)	1,4
III	05-241-016 (бұрынғы «Социалистік Қазақстан» газеті атындағы ұжымшар) 05-241-028 (бұрынғы Энгельс атындағы кеншар) 05-241-029 (бұрынғы «Бороудинский» кеншар) 05-241-038 (бұрынғы Ленин атындағы ұжымшар) 05-241-042 (бұрынғы Киров атындағы ұжымшар) 05-241-043 (бұрынғы «Красный партизан» ұжымшар) 05-241-044 (бұрынғы ан есіру шаруашылығы)	1,2
IV	05-241-025 (бұрынғы полхоз «Березовский») 05-241-046 (бұрынғы «Красный Казахстан» кеншар) 05-241-048 (бұрынғы «Заря Коммунизма» ұжымшар) 05-241-053 (бұрынғы Ленин атындағы кеншар)	1,0
V	05-241-005 (бұрынғы «Коростевский» кеншар) 05-241-008 (бұрынғы Пушкин атындағы ұжымшар Васильевский және Жожаңқұл учаскесі) 05-241-012 (бұрынғы Новопокровка техникум кеншар Коростели учаскесі) 05-241-016 (бұрынғы «Социалистік Қазақстан» газеті атындағы ұжымшар череполовский учаскесі) 05-241-019 (бұрынғы «Память Ленина» ұжымшар Комаровский учаскесі) 05-241-021 (бұрынғы «Красное Знамя» ұжымшар Комаровский учаскесі) 05-241-025 (бұрынғы «Путь к коммунизму» ұжымшар Маралбай учаскесі) 05-241-054 (РСХО «Новошуйбінское») 05-241-050 (бұрынғы Калинин атындағы ұжымшар)	0,8

Мамандардан кеңес:

"ҰБТ-ҒА КІРЕРДЕ ВАЛЕРЬЯНКА ІШКЕН ДҰРЫС ПА?"

Келе жатқан көктеммен көңіліміз жадырап, романтиканың құшағында жүрсеңей әсерсе бөленеміз. Ай оқушылар мен студенттер бұл уақытта тәуліктің көп уақытын дайындыққа арнайды. Кино кейіпкері секілді «Экзамен – біз үшін мереке» деп барлығы айта бермейді. Мұның себебі де бар.

ҰБТ кезінде қалай жинақталамыз? Ол жүйке жүйесі мен ағзаға қалай әсер етеді? Барлығын жас ағза өзі реттей ме, әлде дәрі-дәрмек ішкеніміз жөн бе? Осы секілді сұрақтарға психолог мамандар мен дәрігерлер жауап берді.

Қысқа уақыт ішінде көп ақпаратты қалай игеруге болады?

Әркім қоршаған орта құбылыстарын түрліше қабылдайды. Сол себепті, біреу есте сақтау үшін көзбен көруді, енді бірі естуді жөн көреді. Ал біреулер үшін ойша елестетудің өзі жеткілікті. Ақпаратты көзбен көру арқылы есте сақтайтын адамдар аяғын жерге бір тигізіп, бір көтеріп отырып жаттағандары дұрыс. Бірақ, кез келген жағдайда материалды қайталап отыру керек. Біздің миымыз күрделі жүйе десек те болады. Мұнымен қатар, материалды жаттау уақыты да

Ә. БОЗАЕВ

НҰРЛЫ ЖОЛ -

БОЛАШАҚҚА БАСТАР ЖОЛ

КӨЛІКТІК-ЛОГИСТИКАЛЫҚ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ ДАМУ

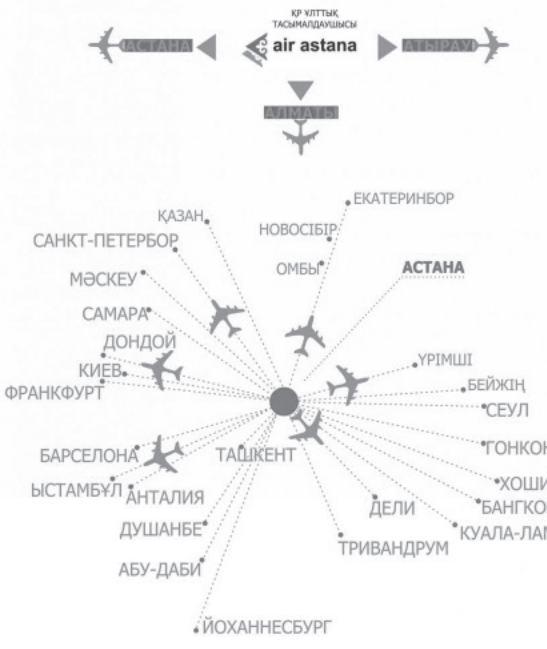
ҚАЗАҚСТАНДА САЛЫНЫП ЖАТҚАН ЖӘНЕ ЖӨНДЕЛІП ЖАТҚАН АВТОМОБИЛЬ ЖОЛДАРЫ

ҚАЗАҚСТАНДА КЕЛЕСІ ӘУЕ КОМПАНИЯЛАРЫ
ТҰРАҚТЫ РЕЙСТЕР ОРЫНДАЙДЫ:

ӘУЕ ЖЕЛДІЛЕРІ

бірдей болуы керек.

ҰБТ алдында валерьянка ішкен дұрыс па? Неге?

ҰБТ кезінде адам барынша жинақталып, назарын тест кітапшасына ғана бағыттауы керек. Ал валерьянка ағзаға өзгеше әсер береді. Осы секілді кез келген тынышталдыратын дәрі кері әсерін тигізеді.

ҮБТ-дан қорықсаңыз, бар ойыңызды соған бағыттауыңыз керек. Қалай? Ең алдымен, "ҮБТ" сөзін естіген кездегі қорқыныштан арылыңыз. Бұл үшін оны санаңызға жақсылап сіңдіруіңіз керек. Мысалы, сабақта ұстаздың сұрағына жауап бердім – кішігірім экзамен тапсырдым, ата-анаммен арадағы киікіліңді реттедім – тағы бір мәрте экзамен тапсырдым. Екіншіден, ҮБТ-дан не себепті қорқатыныңызды анықтаңыз. Егер бар себеп дайындығыңыздың нашар екенінде болса, шығар жол біреу ғана. Ол – сабақ оқу, ҮБТ-ға сакадай сай болып дайындалу. Ал ҮБТ тапсырып отырған кезде материалдарды ұмытып қалуым мүмкін десеңіз, мұны да өткеріңіз. Көп жылдан бері экстримді жақсы көретін адамдар бойтұмар көмегіне жүгінеді. Осы сияқты көп оқушы мен студенттер өзіне бойтұмар ойлап табады. Мысалы, оқушы бақылау жұмысын немесе диктант жазар кезде бір ғана қалайды пайдалануы мүмкін. Енді бірі әркез бірдей киім киіп барады. Бойтұмар ойлап табу – өзімізге деген сенімсіздік емес, керісінше психологиялық көмек. Бойтұмарды дұрыс таңдау арқылы бойымызға өзімізге деген сенімділікті арттырып, жылдам жинақталып аламыз.

Дайындаған: Ә. СҰЛТАНОВ

Былғары қолғап

17 - 21 ақпан аралығында Аягөз қаласында бокстан 2001 - 2002 жылы туылған жасөспірімдер арасында ШҚО чемпионаты өтті.

Бұл чемпионат 13 - 17 наурыз аралығында Ақмола облысы, Степногорск қаласында өтетін Қазақстан Республикасының аймақтық жарысына іріктеу болды.

Чемпионатқа ауданымыздың жас боксшылары қатысып қайтты.

Ерболат Сүлейменов пен Қасым Оразбаевтің шәкірттері жақсы жетістіктерге қол жеткізді. 32 келі салмақ дәрежесінде өнер көрсеткен Манат Қайратов және 63 келі бойынша шаршы алаңға шыққан Артем Востриков барлық қарсыластарын жеңіп, алтыннан алқа тақты.

Манат пен Артем Қазақстан Республикасының аймақтық жарысына жолдама алды. Енді олар Аягөз қаласында өтетін дайындыққа аттанады. Жас боксшылардың алдағы үлкен жарыста жеңіс тұғырынан көрінулеріне тілектеспіз.

АДАМ ЖӘНЕ ҚОҒАМ

АУДАНДЫҚ КІТАПХАНА
КҮНДЕЛІГІНЕН

19 ақпанда аудандық кітапханада «Жарнама тілі - сауаттылық кепілі» айлығының аясында ашық диктант өтті. Қазақ хандығының 550 жылдығына және Ш.Уәлихановтың туғанына 180 жыл толуына байланысты диктантқа «Шоқан Уәлиханов казактар туралы» деген тақырып алынды.

Кітапханада «Менің өлкем - менің Отаным» атты облыстық өлкетану байқауының қортындысы шығарылып, оған қатысқан көп салалы кәсіптік колледждің 2-курс студенттері мен кітапхана қызметкерлері арасында марапаттау рәсімі өтті.

Аудандық кітапхана және Новопокровка, Жаңашүлбі кітапханалары осы байқауға 7 жоба ұсынған.

«Жеке тұлға тарихы» жобасы

жерлесіміз, спортшы Василий Ярков жайлы болды. Бұл жұмысты әзірлеген Новопокровка ауылдық округі Ардагерлер кеңесінің төрағасы, зейнеткер Яровой Николай Иванович.

«Менің шежірем» жобасын Н.Островский атындағы орта мектептің 4 «б» сынып оқушысы Абдрахманов Раиль дайындаған. Ол ҰОС-қа қатысқан аталары жайлы тұсаукесер өткізді.

«Менің Отаным» тақырыбында 3 жоба ұсынылды:

Новопокровка кітапханасының оқырманы Алябьева Анна Николаевна «Туған өлкем» атауымен Новопокровка ауылының тарихы жайлы материал әзірледі.

Көп салалы колледждің 2-курс студенті Левченко Валерия «Аз танымал жерлес ақындарымыздың шығармашылығы» тақырыбында Бородулиха ауылының әлі танылмаған ақындары жайлы жоба жасады. Абай атындағы орта мектептің 3-сынып оқушысы Қадірова Дінназ «Менің көшем» атауымен Бородулиха ауылының Әуезов атындағы көшесі жайлы жоба ұсынды.

Бородулиха көп салалы колледжінің орыс тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі Скворцова Людмила Леонидовна, бастауыш сынып мұғалімі Запорощенко Светлана Викторовна, Абдрахманова Джамиля Мендығалиевна және кітапхана қызметкерлері Стародубцева Мария Геннадьевна мен Әбенаева Әйгерім Ерланқызы аталған жобалар бойынша жетекшілік жасады. Байқауға қатысушылардың барлығы А.Пушкин атындағы облыстық кітапхананың дипломдарымен және аудандық кітапхананың алғыс хаттарымен марапатталды.

Т.РЫНДЫЧ, кітапханашы

КІРІКТІРІЛГЕН
САБАҚТАРДЫҢ МАҢЫЗЫ

**Ғалым да, шахтер де бас иетін,
Ұстазым, бар сенің қасиетің.
Білім берген, ой берген, ақыл берген,
Көз алдымнан кетпейді сенің бейің.**

Қытай философиясында: «Маған жәй айтсаң – ұмытамын, көрсетсең – есімде сақтаймын, ал өзімді іс-әрекетке қатыстырсаң – үйренемін», -деген дана сөзінен білім алушының ынтасы жоғары екенін көріп отырмыз. Бұл күнде білім алушының жоғары ынтасына сай ұстаз барма?

Шындығында, мұғалім барлық мамандықтың иесін тәрбиелейтін, оқытып үйрететін абзал жан. «Мұғалім – барлық мамандықтың анасы» деп қалай дәл тауып айтқан. Ұстаз алдынан тәрбие алмайтын жан жоқ. Ұстаз берген тәрбие әрбір жанның өміріне жол сілтер шамшырақ болары анық. Ғылым иесі ғалым да, ел қорғаған батыр да, тілінен бал тамған ақын да бәрі-бәрі ұстаздан білім, тәлім алған, сондықтан ұлағатты ұстаздарға бүкіл адам баласы құрметпен бас иеді. Осы құрметке лайық болу үшін, біз ұстаздар қауымы әрқашан тынбай еңбек етуіміз керек. Нақтырақ айтатын болсақ, жаңа заман талабына сай әрекеттер жасай білуіміз қажет.

Әр сабақтың өткізілу әдіс-тәсілдері мен формасына сай оқушылардың алған білімдерін саралауға болады. Оқушылардың білімдерін жоғарылату мақсатында «Физика, математика, информатика» апталығына сәйкестендіріп, математика пәні мұғалімі Сұлтанғазина Ләйла Байзеноғалиқызы мен біріге кіріктірілген сабақ өткіздік. Мұндай сабақ өткізудегі мақсатымыз өзара пәнаралық байланысты қалыптастыра отырып, оқушыларды жан-жақты ізденуге тәрбиелеу болды. Физика пәні бойынша «Өткізгіштерді тізбектей және параллель жалғау»

тақырыбы болса, математика пәнінен «Параллель түзулер» тақырыбына сәйкестендіре отырып сабақты барынша қызықты етіп өткізуге тырыстық. Сабақ басында Ләйла Байзеноғалиқызы жаратылыстану ғылымдарының өзара байланысы, қоғамдық маңызы туралы айтып өтті. Осы орайда үй тапсырмасын тексеру мақсатында әр түрлі жазба жұмыстарын ұсындық. Келесі кезекте жаңа өтілетін тақырып бойынша өткізгіштерді тізбектей жалғауды түсіндіре отырып, тәжірибе барысында көрсеттім. Өткізгіштерді жалғаудың екінші түрі параллель жалғауды түсіндірмес бұрын оқушылардың параллель түзулер туралы түсініктерін қалыптастыруды математика пәні мұғалімі жүзеге асырды. Жалпы алғанда бұл өткізілген сабақ тек физика мен математика пәнінің кіріктірілген сабағы деп айту аз. Себебі, сабақ барысында тарих пәнінде қолданатын әлем картасы, география пәнінде қолданатын глобусты пайдалануды жөн көрдік. Сонымен қатар, оқушылардың өз білімдеріне сәйкес қазақ тілі, орыс тілі пәндерінде қолданатын параллель сызықтарды қоса айтып өтті.

Күнделікті тұрмыспен байланыстыра отырып, түсіндірілген сабақ әр оқушының есінде қалары анық. Жоғарыда айтып өткендей оқушыларды іс-әрекетке қатыстыра отырып, олардың практикада білімдерін дамыту да ескердік. Сынып оқушыларын екі топқа бөле отырып, құрал-жабдықтармен жұмыс жасаттық. Бұл әрекетте оң шешімін тауып, барлық оқушылардың алға қойған мақсаттары, қыздыру шамын жағу, өз мақсаттарына жете алды. Осындай оқушылардың сабақ барысында алған білімдерін пысықтау үшін геометриялық фигуралардың қабырғаларына параллель сызықтар жүргізуге

ЖҰРТ НАЗАРЫНА

Құрметті азаматтар! Сіздердің назарларыңызға ШҚО барлық прокуратура органдары қызметкерлерінің құқық бұзушылықтарының, соның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қатысты құқық бұзушылықтар орын алған жағдайда
Өскемен қаласы, Пермитина көшесі, 21 мекен-жайы бойынша орналасқан облыстық прокуратураға немесе 8 (7232) 26-48-02 ішкі қауіпсіздікті сақтау сенім телефоны- ны хабарласуыңызды сұраймыз
ШҚО прокуроры Б.ТАИМБЕТОВ

болатынын тексере отырып, есептер шығарылды. Геометрия пәнінде жиі қолданылатын кубиктерге екі пән бойынша сұрақтар жаза отырып, парта үстіне лақтыра отырып сұрақ-жауап ойынын жүргізді. Әрине, әр сабақ барысында жүргізуге болатын «еркін микрофон» ойынын ойнаттық. Ойын шартына сай барлық сынып оқушылары өзара шеңбер құра тұрып, өткізілген сабақтан жекелеп не үйренгендерін, не білгендерін айтып беруге тиіс болатын. Осы ойынды өткізудегі мақсатымыз – оқушылардың алған білімдерін тексеру, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту болды. Сабақ соңында оқушылар тактада ілулі тұрған координата осіне өздерінің алған білімдерін нақтылап көрсетті.

Кіріктірілген сабақтың бүгінгі күнде маңызы зор. Себебі біз, ұстаздар қауымы, қаншалықты сабақ барысын қызықты, жан-жақты қылып өткізсек, оқушылардың да білімдері соған сай болары анық. Осындай сабақтардың арқасында оқушылардың дүниетанымын, ойлау қабілетін жоғарылатамыз деген ойдамын.

Мен үшін, бұл өткізілген сабақтың маңызы зор болды. Көп жылдық тәжірибесі бар, жоғары санатты ұстазбен кіріктірілген сабақ өткізе отырып, өзіме мол тәжірибе жинадым. Менің ұстаздық жолды таңдап, сол жолда жасаған алғаш қадамыма бұл сабақтың берері көп.

Біз, ұстаздар қауымы, өз мамандығымыздың халыққа қажет екендігін сезінгенде, бұл мамандықты текке таңдамағанымызға риза боламыз.

Л.СҰЛТАНҒАЗИНА, Н.МАМЕТЕКОВА,
Переменовка орта мектебі

ЖОЛДАҒЫ ОҚИҒА

(шынайы әңгіме)

СҰЛТАНОВ ӘЛІБЕК

Көркі мен көздің жауын алатын, орман ішінде орналасқан Бородулиха деп аталатын аудан Семей қаласынан 60 шақырым жерде орналасқан. Осы бір ғаламат ауданға келіп, журналист қызметін атқарғаным 5 жылдың жүзі де болып қалыпты. “Заманың түлкі болса, артынан тазы болып шал” демекші, өмірдің қызығын қуып, бір жылдың қалай өткенін де білмей қалыппын. Өзімнің жанұям Семей қаласында өмір сүргендіктен жұмыс күндері біткен соң, сенбі, жексенбі күндері үйге барып тұратынмын. Әдетімше, жұмыстан соң ыңғайланып, машинамен Семей қаласына жолға шықтым...

Жаңа ғана ала бұлттанған аспан беті кенет қатты соққан желдің әсерімен, көкжиектен жыртұла айырылып, желмен көшкен қою бұлт аспанды жаулап, даланы қараңғылай берді. Бір мезгілде жапалақтап қар жауа бастады. Желмен бірге ұшқындаған қар, алдыны борап түк көрсетпейді. Жүрісім ақырындай берді. Бұл жағдай мені әрине қуанта қоймады. Ашуға булығып, өз-өзімді әзер ұстап келемін. Семей мен ауданның екі ортасын темір жол бөліп жатыр. Сол жерге кішкене тоқтап, енді жүре бергенімде, кенет алдымнан қолдарында сумкалары бар 3-4 бала

жүгіріп шыға келді. Олар жол бойына асыға жетті де, тоңып қалған болуы керек, дірдектеген қолдарын көтеріп, алдымнан тұра қалысты. Жолдың нашарлығына зықым шығып, өзім күйіп келе жатқанда, балалардың мына тұрысы ашуымды одан сайын келтірді. Ашуға булыққан күйі тоқтамай өте шықтым. Тосыннан кездескен машинаға күмәнсіз-ақ отырамыз деп, зор үмітте тұрған балалардың “мұнысы несі” дегендей, қосыла шыққан “ағай, ағайлаған” дауыстары үзіліп артта қала берді.

Осы қимыл лезде өте шыққандықтан ба екен, әйтеуір балаларға тоқтамай дұрыс жасадым ба, әлде қателік еттім бе, ол жөнінен өзіме-өзім сұрау қойып, ойлағаным да жоқ.

Балалардан біраз ұзай бергенімде алдымнан кенет машина шықты. Соған жол берем дегенім сол еді, машинаның дөңгелегі тайып, жолдың шетіне бірақ шықтым. Кішкене сабыр сақтап, енді қайта жолға шығайын деп едім, машинаның артқы дөңгелегі бір орында дөңгелеп тұрып-ақ қалғаны. Тағы да жүргіздім. Бұл жолы дөңгелек ұлпа қарды тереңдей ойып батуға айналды. Енді не істеуім керек? деген ойға баттым. Осылай “ақылым алтау...” болып тұрғанымда, алыстау жерден шыққан әлгі балалардың дауысы ойымды бөліп жіберді.

Оларға көз қиығымды тастадым. Бұлар жаңа ғана отырғызбай кеткен балалар емес пе? Иә солар. Маған жақындай келе біреуі “көмек керек пе?”-деді дауыстап. Екіншісі “ой-ой, мықтап батқан екен”-деп сөйлеп қояды жанындағысына. Оларға ұялғанымнан не айтарымды білмей, машинаның ішіне кірдім де, оталдырып ақырындап алға қарай жүргізе бастадым. Балалар да ойланбастан машинаның арт жағына барып төртеуі бірдей бар күштерін салып, машинаны демеп жатыр. Көптің аты көп емес пе, бәрі бірдей күш салып итерген соң, дөңгелек батқан қардан ақырындап жылжып, жолдың шетіне шықты.

- Ура-а!-деген балалардың дауысын естіп, мен де солармен бірге қосыла айқайлап жібердім. Машинаны біраз жүргізіп барып, жолдың шетіне тоқтап, жерге түсіп, өз көмектерінің ойдағыдай шыққанына қуанышпен күліп тұрған балаларға не айтарымды білмей қатты қысылып, “неғып тұрсындар, отырындар”-дедім де үнсіз машинаға беттедім.

ҚОҒАМ КЕЛБЕТІ

ҚАЗАҚ ХАНДАРЫ: Қасым хан

(Басы өткен нөмірде)

Шайбани хан екеуінің арасында кикілжіңдер болып, 1509/10 жылы Шайбани хан оған қарсы аттанды, бірақ жеңіліс тапты», — деп жазады.

Қасым хан тұсындағы Қазақ

басты көрсеткіші хандық билікті нығайтуы оны мойындатуы еді. Жоғарыда келтірген "орта-ғасырлық авторлар мәліметтерінен біз осындай ойларды табамыз. Тағы бір дәлеліміз - 1513 жылдың жазында болашақ Мочулия ханы Сайд хан Қасым Ордасына келгенде ханды күтіп алуға Қасым хан Жошы ұрпағынан тараған 30-40 сұлтанды жұмсайды. Олардың ішінде 5-6-сы 50-60-тан асып кеткендер. Осыншама сұлтандардың Қасым хан төңірегіне шоғырлануы, — Қасым ханның тәрбиесі, өнегесі болса керек.

XVI ғасырдың бірінші ширегінде қазақ атын жер жүзіне жеткізген Қасым хан есімі қазақ халқының тарихи санасында мәңгі орын алып,

мәліметтер әртүрлі жылдарды айтады. Дулати мен Хайдар Рази 1518/19 жыл десе, Гафари және басқалар 1523/24 жылды көрсетеді. Қазіргі кездегі оқулықтар мен кейбір зерттеу еңбектерінде ұлы тұлғаның қайтыс болған жылын 1518-23 жылдар аралығындағы кез-келген жылды көрсетуге. Қайтыс болған жылды анықтауда орыс деректерін зерттеген тарихшы А. Исиннің материалдары жәрдемдеседі.

1519 жылы Қазақ хандығының шекарасы Еділге дейін жетіп, Астраханмен шектеседі дедік. 1520-21 жылдың қыс айларында Астраханда Занко Зудов деген рязаньдық 3-4 ай тұтқында болады. Қазақ хандығында болып жатқан оқиғалардың бірталайын

хандығы жайындағы хабарлар Еуропа елдеріне де жетеді. 1525 жылы Москва княздығы туралы кітап жазған итальяндық әдебиетші Иовий Московияның шығысындағы көршілерді жалпы атаумен «татарлар» деп, «олардың территориясы Қытайға дейін созылып жатыр», — деп түсіндіреді. Ал 1516 және 1526 жылдары Москвада екі рет болған австриялық елші Сигизмунд Герберштейн «Волга бойындағы бұл патшалық (Қазан хандығын айтып отыр Б. К.) оңтүстікте және шығыста далалық аймақпен шектеседі. Шығыста олар шайбанилар және казактар деп аталатын татарлармен араласып тұрады», — деп баяндайды. Бұл тұңғыш рет қазақ деген халықтың еуропа халықтарына таныстырылуы, белгілі болуы еді. Мұнда әрине, Қасым ханның рөлі айрықша орын алады.

Қасым ханның тарихи рөлі жоғарыда айтылған ойлармен шектелмейді. Қасым ханның билігі тұсында бұрыннан қолданылып келе жатқан «Дешті Қыпшақ», «көшпелі өзбектер», «өзбек-қазақ» деген әртүрлі мәні бар атаулардың орнына бір ортақ этноним — «қазақ» және этносыяси термин — «Қазақстан» қолданыла бастайды.

1512-13 жылдардағы оқиғаларды баяндайтын Мұхаммед Талибтың «Матлаб ат-талибин» атты шығармаларында алғаш рет «Қазақстан» термині айтылады. Одан кейін 1537 жылғы оқиғаларға байланысты Васифидың «Бадай ал-вакай» еңбегінде де бұл термин тілге тиек болады. «Қазақ», «Қазақстан» атауларының көршілес елдерінің тарихына енуі де Қасым хан тұсындағы Қазақ хандығының нығайғандығына байланысты болса керек.

Қасым ханның қазақ билеушілерінің болашақ өкілдеріне қалдырған өнеге жолы — елдің саяси бірлігін ақтауы мен мемлекеттіліктің ең

жарты мың жылдан аса сақталып келе жатыр. «Қасым ханның қасқа жолы» — осының куәсі.

«Қасқа жол» - деп аталатын заң, қазақ арасында бұрыннан қалыптасқан әдет-ғұрып ережелері негізінде Қасым хан тұсында жасалған. Оның жасалуына себеп болған жағдайлар мыналар:

1. Қасым ханның билігі тұсында Керей, Жәнібек және Бұрындық

хандар кезіндегі қазақ қоғамы анағұрлым жоғары сатыға көтерілді; 2. Қазақ халқының этникалық территориясы толығымен біріктірілді; 3. Хандық билік этникалық территорияға толық тарап, рөлі артты; 4. Халықтың саны Қасым хан тұсында бірнеше есе өсті;

5. Қазақ хандығының жаңа қалыптасқан жағдайына бұрынғы әдет-ғұрып заңы сай келмейді. Міне осы аталған себептер «Қасқа жолды» дүниеге әкеледі. Бұл заңның жазбаша тексі болмаса да қазақ есінде заң атының жарты мың жыл бойы сақталуы «Қасқа жолдың» қазаққа өте қонымды, қоғамдық қатынастарға үйлесімді болғанын көреміз.

Ендігі айтар бірер сөз - Қасым ханның қай жылы қайтыс болғандығы жөнінде. Шығыс жазба деректеріндегі

ол тұтқында жүріп естиді. 1521 жылдың сәуірінде оның Москваның ұлы князі III Василийге жіберген хабарламасында «Осы жылы қыста қазақ патшасы қайтыс болды», — деп жазады. Бұдан басқа көздер арқылы да Москваға Қасым ханның қайтыс болғандығы туралы хабарлар жетсе керек. 1521 жылы июнь айында Түркияға бара жатқан бояр ұлы Василий Михайлович Тре-

тьяк-Губинге III Василий «Қазақ Ордасы туралы анықтау, қазіргі кездегі қазақтардың патшасы кім және олар қай жерде көшіп-қонып жүр», — соны анықтауға тапсырма береді. Бұдан көріп отырғанымыздай, Қасым хан 1518 жылы не 1523 жылы емес, 1521 жылдың қысында қайтыс болған.

Қадырғали Жалайыри Қасым хан Сарайшықта жерленген деп жазады. Ол түсінікті де, өйткені Қасым ханның соңғы 3-4 жыл өмірі Еділ-Жайық бойында өтеді. Қайтыс болғанда Ұлы хан 75—76 жастар шамасында болады.

Қасым ханның өмірі мен қазақ тарихында алатын орны, міне осындай. Биыл 550 жыл толып отырған Ұлы тұлғаның тарихи орны осындай.

Дайындаған: Ә. СҰЛТАНОВ

СОТ ӘКІМШІЛІК ҚАДАҒАЛАУ БЕЛГІЛЕНГЕН АДАМҒА ҚАТЫСТЫ БАС БОСТАНДЫҒЫНАН АЙЫРУ ОРЫНДАРЫНАН БОСАТЫЛҒАНДАРМЕН ЖҰМЫСТЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ

ПО сот әкімшілік қадағалау белгілеген адамды есепке қойғаннан кейін:

1) оған әлеуметтік-құқықтық көмек көрсету үшін оның Пробация қызметіне келуін қамтамасыз етеді;

2) сот қаулысының көшірмесін Пробация қызметіне жібереді.

108. Пробация қызметі:

1) сот қаулысының көшірмесін алғаннан кейін, әкімшілік қадағалау белгіленген адамды өзінің есебіне қояды;

2) денсаулық жағдайын, оның білім деңгейін, еңбекпен қамтылуын, тұрғылықты жерінің бар-жоғын анықтай отырып, оның жеке басын зерделейді, сондай-ақ оған ұсынылатын әлеуметтік-құқықтық көмектің көлемін айқындауға қажетті өзге де мәліметтерді анықтайды;

3) әлеуметтік-құқықтық көмекті ұсыну тәртібін түсіндіреді.

А.Т.БАЙМАДИЕВА, ШҚО бойынша ҚАЖД Бородулиха ауданының ҚАИ аға инспекторы, әділет лейтенанты

Бикештер қандай көлік таңдайды?

Автокөліктің құлағында ойнаған бикештерді көру қазір күнделікті көрініс. Біреу сүйгенін алады, екіншілері қолдары жеткенін алады.

Дегенмен өз көлігіңіздің болғанына не жетсін! Психологтар көліктің түсіне қарап, иелерінің мінез-құлқын білуге болатынын айтады. Тексеріп көріңіз!

Ақ түс. Бұл пәктіктің, адалдықтың символы. Ақ автокөліктің иесі де жақсылыққа сенеді, болашаққа үмітін артады. Тәртіпті, тазалықты сүйеді. Бәрі орын-орнымен болғанын қалайды.

Қара түс. Маңғаз, жұрттың өзіне көңіл аударғанын, төрден орын беріп, құрметтегенін жақсы көреді.

Күміс түс. Күміс түсті көліктің иелері қулау келеді. Өз мақсатына қайткен күнде де жете алады. Көлігінің шаңтозаңы білінбес үшін де осы түсті әдейі таңдайды.

Сұр түс. Көзге түспегенді ұнататындықтан, жұрттан ерекшеленбеу үшін осындай түстегі көлікті алады. Меланхоликтер әдетте осы түстегі көлікпен жүреді.

Сары түс. Бұл автокөліктің иесі, керісінше, жарқырап көзге түсуден, жұрттан оқшауланып жүруден қаймықпайтын жандар. Бұлар көшбасшылар, сангвиниктер. Үнемі өз білімін көтеріп, кәсіби дайындығын жетілдіріп отыратындар.

Қызғылт сары және қызыл түсті көліктердің иесі де осыларға ұқсайтын оптимистер. Батылдығымен, тез дұрыс шешім қабылдай білетіндігімен, сәнқойлығымен ерекшеленеді.

Күлгін түсті машинадағылар өзгелерге ұқсамайтын, дарынды, шығармашылықтың шыңына шығатын жандар.

Көк түсті автокөлік жаны жайсаң, уайым-қайғыны білмейтін, елдің де мазасын алмайтын флегматиктерге тән.

Жасыл түс. Ашық түс болғанымен бұл көлікті өз-өзіне сенімсіз жандар мінеді екен.

Қандай көлігіңіз болса да, аман-есен жүріңіздер, сапарларыңыз сәтті болсын!

Дайындаған: М. ТҮЙЛЕБАЕВА

Аудан тынысы 6 №18 (527) 27 ақпан 2015 жыл

ТЕЛЕДИДАР

ХАБАР

ДҮЙСЕНБІ, 2 наурыз

7:00»Айтұмар»8:00»Жаңа күн» 10:00Информационный канал - аналитическая программа «Жеті күн»11:00 «Сәтті сауда»11:30Кулинарная программа «Магия кухни»12:00Мультсериал «Мишки Гамми»13:00Түскі жаңалықтар13:15Документальная драма. «Страх в твоём доме» (Украина) 14:00Телесериал. «Второе дыхание» (Россия)15:00Дневной выпуск новостей15:15»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма15:45»Сәтті сауда»16:15Мультсериал «Фархат»16:45»Моя история войны» 17:00Кешкі жаңалықтар17:15»Көзқарас»17:45»Бизнес сыры»18:00Вечерний выпуск новостей18:15»Ду-думан»19:00»ТВ Бинго»20:00Қорытынды жаңалықтар20:30»Арнайы хабар»21:00Итоговый выпуск новостей21:30Премьера! Телесериал «Дворец Абдин» 22:15Телесериал. «След»23:00»Жекпе-жек»23:45Қорытынды жаңалықтар0:15Итоговый выпуск новостей0:45»Әр үйдің сыры басқа» деректі драма

СЕЙСЕНБІ, 3 наурыз

7:00»Айтұмар» 8:00»Жаңа күн» 10:00Таңғы жаңалықтар10:15Мультсериал «Мишки Гамми»10:45Мультфильм. «Маша и медведь» + «Белка стрелка»11:00Утренний выпуск новостей 11:15Спорт без границ11:45Кулинарная программа «Магия кухни»12:15Премьера! Телесериал «Дворец Абдин» 13:00Түскі жаңалықтар13:15Документальная драма. «Страх в твоём доме» (Украина) 14:00Телесериал. «Второе дыхание» (Россия)15:00Дневной выпуск новостей15:15»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма15:45»Сәтті сауда»16:15Мультсериал «Фархат»17:00Кешкі жаңалықтар17:15»Көзқарас»17:45»Экономкласс»18:00Вечерний выпуск новостей18:15»Сұрбойдақ» телехикаясы19:00»Біздің үй»20:00Қорытынды жаңалықтар20:30»Бюро расследований» 21:00Итоговый выпуск новостей 21:30Премьера! Телесериал «Дворец Абдин» 22:15Телесериал. «След»23:00»Арнайы хабар»23:30Қорытынды жаңалықтар0:00Итоговый выпуск новостей0:30»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма1:00Жаңалықтар

СӘРСЕНБІ, 4 наурыз

7:00»Айтұмар» 8:00»Жаңа күн» 10:00Таңғы жаңалықтар10:15Мультсериал «Мишки Гамми»10:45Мультфильм. «Маша и медведь» + «Белка стрелка»11:00Утренний выпуск новостей 11:15»Спорт әлемі»11:45Кулинарная программа «Магия кухни»12:15Премьера! Телесериал «Дворец Абдин» 13:00Түскі жаңалықтар13:15Документальная драма. «Страх в твоём доме» (Украина) 14:00Телесериал. «Второе дыхание» (Россия)15:00Дневной выпуск новостей15:15»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма15:45»Сәтті сауда»16:15Мультсериал «Фархат»17:00Кешкі жаңалықтар17:15»Көзқарас»17:45»100 бизнес-истории» 18:00Вечерний выпуск новостей18:15»Сұрбойдақ» телехикаясы19:00»Әмір сабақ тары»17:30ЖАҢАЛЫҚТАР17:50»ӨЗЕКЖАРДЫ»18:10»Қылмыс пен жаза»18:35»Еңбек түбі - береке» 18:40»Мың түрлі мамандық»19:10»Еуразиялық Одақ: Жасампаз жоба». Арнайы жоба19:35»Әпке». Телехикая. 10-бөлім 20:30ЖАҢАЛЫҚТАР21:05»АЙТУҒА ОҢАЙ...» 21:50ТҰСАУКЕСЕР! «СЫРҒАЛЫМ». Телехикая. 2-маусым. 2-бөлім 22:40«ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ - 70 ЖЫЛ». Арнайы тележоба 22:45ТҰСАУКЕСЕР! «КЕЛІН». Телехикая. 1288,1289-бөлімдері 23:30«ТҮНГІ СТУДИЯДА НҰРЛАН ҚОЯНБАЕВ» 0:00ЖАҢАЛЫҚТАР0:35«Өзекжарды»0:55«Еңбек түбі - береке» 1:00«Сыр-сұхбат» 1:30«Шарайна». Телесаяхат 2:00«Келбет» (с субтитрами)2:30«Түнгі студияда Нұрлан Қоянбаев» 3:00ЖАҢАЛЫҚТАР

БЕЙСЕНБІ, 5 наурыз

7:00»Айтұмар»8:00»Жаңа күн» 10:00Таңғы жаңалықтар10:15Мультсериал «Мишки Гамми»10:45Мультфильм. «Маша и медведь» + «Белка стрелка»11:00Утренний выпуск новостей 11:15»Экономкласс»11:45Кулинарная программа «Магия кухни»12:15Премьера! Телесериал «Дворец Абдин» 13:00Түскі жаңалықтар13:15Документальная драма. «Страх в твоём доме» (Украина) 14:00Телесериал. «Второе дыхание» (Россия)15:00Дневной выпуск новостей15:15»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма15:45»Сәтті сауда»16:15Мультсериал «Фархат»17:00Кешкі жаңалықтар17:15»Көзқарас»17:45»Бизнес сыры» 18:00Вечерний выпуск новостей18:15»Сұрбойдақ» телехикаясы19:00»Жекпе-жек»20:00Қорытынды жаңалықтар20:30»Арнайы хабар» 21:00Итоговый выпуск новостей21:30Премьера! Телесериал «Дворец Абдин» 22:15Телесериал. «След»23:00»Біздің үй»23:45Қорытынды жаңалықтар0:15Итоговый выпуск новостей0:45»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма1:15Жаңалықтар

ЖҰМА, 6 наурыз

7:00»Айтұмар» 8:00»Жаңа күн» 10:00Таңғы жаңалықтар10:15Мультсериал «Мишки Гамми»10:45Мультфильм. «Маша и медведь» + «Белка стрелка»11:00Утренний выпуск новостей 11:15»Сәтті сауда»11:45Кулинарная программа «Магия кухни»12:15Премьера! Телесериал «Дворец Абдин» 13:00Түскі жаңалықтар13:15Документальная драма. «Страх в твоём доме» (Украина) 14:00Телесериал. «Второе дыхание» (Россия)15:00Дневной выпуск новостей15:15»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма15:45»Сәтті сауда»16:15»Ұлт саулығы»17:00Кешкі жаңалықтар17:15»Бармысың, бауырым?»18:00Вечерний выпуск новостей18:15»Сұрбойдақ» телехикаясы19:00»Орталық Хабар»20:00Қорытынды жаңалықтар20:30»Сильные духом» 21:00Итоговый выпуск новостей21:30Мегахит. Гонг Ли , Юнь-Фат Чоу в историческо - приключенческом боевике «Проклятие золотого цветка»

23:30Кино. Пэдди Консидайн, Джимон Хонсу «Америкада» драмасында 1:15Қорытынды жаңалықтар1:45Итоговый выпуск новостей2:15»Әр үйдің сыры басқа». Деректі драма 2:45Жаңалықтар

СЕНБІ, 7 наурыз

7:00»Қалжын қоржыны» әзіл-сықақ концерттерінің топтамасы 8:30Кино «Золушка» 9:00»Бармысың, бауырым?»9:45»Продвопрос»10:00Мультфильм «Лесной Патруль»11:45Телесериал «Синбад» 13:15»Орталық Хабар»14:15»Жұлдызды дода» 15:45Еркін Нұржановтың «Ана қадірі» атты ән кеші18:00Кино.»Женский день»19:30»Бенефис-шоу» 21:00Ақпарат арнасы - «Жеті күн» Сараптау бағдарламасы 22:00Майкл Дуглас, Дайан Китон в романтической комедии «А вот и она»23:45Кино. «Армандастар»1:15»Тентек періште» Телехикаясы

ЖЕКСЕНБІ, 8 наурыз

7:00»Қалжын қоржыны» әзіл-сықақ концерттерінің топтамасы 8:30»Әсем әуен» 9:00Ақпарат арнасы - «Жеті күн» Сараптау бағдарламасы 10:00Семейное кино. «Крошка из Беверли хиллз»11:40Телесериал «Синбад» 13:10»Бенефис-шоу» 14:40»Еще вчера» 15:40Мультсериал «Мишки Гамми»16:20Концерт М. Илиясова «Жан анам» 18:50Конкурс «Қазақстан аруы-2014» 21:00Информационный канал - аналитическая программа «Жеті күн»22:00Мегахит. Премьера. Мишель Монахэн, Джеймс Марсден в мелодраме «Лучшее во мне»0:00Кино. Дженнифер Энистон,Кэтрин Кинер,Фрэнсис МакДорманд, Джозан Кьюсак «Достарыңа сенім арт» мелодрамасында1:20»Тентек періште» Телехикаясы

ҚАЗАҚСТАН

ДҮЙСЕНБІ, 2 НАУРЫЗ

7:00«ТАҢШОЛПАҢ».10:00«Апта. Kz»11:05«Айтуға оңай...» 11:45«Әпке». Телехикая. 7-бөлім 12:30ЖАҢАЛЫҚТАР12:45«Ұлы жеңіске - 70 жыл». Арнайы тележоба 12:50«Дауа». (с субтитрами)13:20«Мәлім де беймәлім Қазақстан»13:45«Ақсауыт». Әскери-патриоттық бағдарлама 14:15«Еңбек түбі - береке» 14:20«Әли мен Айя». Мультфильм14:30«Қобыланды батыр». Мультфильм. 2-3 бөлімдері 14:50«БІЛГІШТЕР». Мультхикая. 67-68 бөлімдері 15:05«ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ». Ток-шоу. Тікелей эфир 16:10«Келін». Телехикая. 1284-1285-бөлімдері 17:00«Менің Қазақстаным»17:30ЖАҢАЛЫҚТАР17:50«ӨЗЕКЖАРДЫ»18:10«Шын жүректен!». Реалити шоу 18:55«ЗАҢ ЖӨНЕ БІЗ». Тікелей эфир 19:35«Әпке». Телехикая. 8-бөлім 20:30ЖАҢАЛЫҚТАР21:05«АЙТУҒА ОҢАЙ...» 21:50ТҰСАУКЕСЕР! «ҚАРА ШАҢЫРАҚ». Телехикая. 100-соңғы бөлімі

22:40«ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ - 70 ЖЫЛ». Арнайы тележоба 22:45ТҰСАУКЕСЕР! «КЕЛІН». Телехикая. 1286,1287-бөлімдері 23:30«СІЗ НЕ ДЕЙСІЗ?» 0:00ЖАҢАЛЫҚТАР0:35 «Өзекжарды»0:55«Еңбек түбі - береке» 1:00«Көкпар» Ұлттық ойын1:45«Дауа». (с субтитрами)2:15«Шын жүректен!». Реалити шоу 3:00ЖАҢАЛЫҚТАР

СЕЙСЕНБІ, 3 НАУРЫЗ

7:00«ТАҢШОЛПАҢ». 10:00«Қара шаңырақ». Телехикая. 100-соңғы бөлімі 10:50«Айтуға оңай...» 11:35«Әпке». Телехикая. 8-бөлім 12:30ЖАҢАЛЫҚТАР12:45«Ұлы жеңіске - 70 жыл». Арнайы тележоба 12:55«SPORT.KZ» 13:15«Алаң» ток-шоуы 14:05«Сыр-сұхбат» 14:35«Қобыланды батыр». Мультфильм. 4-5 бөлімдері. 14:55«БІЛГІШТЕР». Мультхикая. 69-70 бөлімдері 15:05«ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ». Ток-шоу. Тікелей эфир 16:10«Келін». Телехикая. 1286-1287-бөлімдері 17:00«Келбет» (с субтитрами)17:30ЖАҢАЛЫҚТАР17:50«ӨЗЕКЖАРДЫ»18:10«Еңбек түбі - береке» 18:15«Ас болсын!» 19:10«ҚЫЛМЫС ПЕН ЖАЗА»19:35«Әпке». Телехикая. 9-бөлім 20:30ЖАҢАЛЫҚТАР21:05«АЙТУҒА ОҢАЙ...» 21:50ТҰСАУКЕСЕР! «СЫРҒАЛЫМ». Телехикая. 2-маусым. 1-бөлім 22:40«ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ - 70 ЖЫЛ». Арнайы тележоба 22:45ТҰСАУКЕСЕР! «КЕЛІН». Телехикая. 1288,1289-бөлімдері 23:30«ТҮНГІ СТУДИЯДА НҰРЛАН ҚОЯНБАЕВ» 0:00ЖАҢАЛЫҚТАР0:35«Өзекжарды»0:55«Еңбек түбі - береке» 1:00«Сыр-сұхбат» 1:30«Шарайна». Телесаяхат 2:00«Келбет» (с субтитрами)2:30«Түнгі студияда Нұрлан Қоянбаев» 3:00ЖАҢАЛЫҚТАР

СӘРСЕНБІ, 4 НАУРЫЗ

7:00«ТАҢШОЛПАҢ». 10:00«Сырғалым». Телехикая. 2-маусым. 1-бөлім 10:50«Айтуға оңай...» 11:35«Әпке». Телехикая. 9-бөлім 12:30ЖАҢАЛЫҚТАР12:45«Ұлы жеңіске - 70 жыл». Арнайы тележоба 12:50«Поэзия әлемі»13:15«Заң және біз» 13:55«Еңбек түбі - береке» 14:00«Шарайна». Телесаяхат 14:30«Қобыланды батыр». Мультфильм. 6-7 бөлімдері. 14:55«БІЛГІШТЕР». Мультхикая. 71-72 бөлімдері 15:05«ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ». Ток-шоу. Тікелей эфир 16:10«КЕЛІН». Телехикая. 1288,1289-бөлімдері 17:00«Әмір сабақ тары»17:30ЖАҢАЛЫҚТАР17:50«ӨЗЕКЖАРДЫ»18:10«Қылмыс пен жаза»18:35«Еңбек түбі - береке» 18:40«Мың түрлі мамандық»19:10«Еуразиялық Одақ: Жасампаз жоба». Арнайы жоба19:35«Әпке». Телехикая. 10-бөлім 20:30ЖАҢАЛЫҚТАР21:05«АЙТУҒА ОҢАЙ...» 21:50ТҰСАУКЕСЕР! «СЫРҒАЛЫМ». Телехикая. 2-маусым. 2-бөлім 22:40«ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ - 70 ЖЫЛ». Арнайы тележоба 22:45ТҰСАУКЕСЕР! «КЕЛІН». Телехикая. 1290, 1291-бөлімдері 23:30«ТҮНГІ СТУДИЯДА НҰРЛАН ҚОЯНБАЕВ» 0:00ЖАҢАЛЫҚТАР0:35«Өзекжарды»0:55«Өмір сабақтары»1:30«Сіз қайда жүрсіз?» 1:40ФУТБОЛ. АҒЫЛШЫН ПРЕМЬЕР-ЛИГАСЫ. 28 тур «НЬЮКАСЛ ЮНАЙТЕД» - «МАНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД» . Тікелей эфир

БЕЙСЕНБІ, 5 НАУРЫЗ

7:00«ТАҢШОЛПАҢ». 10:00«Сырғалым». Телехикая. 2-маусым. 2-бөлім 10:50«Айтуға оңай...» 11:35«Әпке». Телехикая. 10-бөлім 12:30ЖАҢАЛЫҚТАР12:45«Ұлы жеңіске - 70 жыл». Арнайы тележоба 12:50«Агробизнес». (с субтитрами)13:15«Еуразиялық Одақ: Жасампаз жоба». Арнайы жоба13:40«Сіз не дейсіз?»14:10«Жан жылуы»14:35«Қобыланды батыр». Мультфильм. 14:55«БІЛГІШТЕР». Мультхикая. 73-74 бөлімдері 15:05«ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ». Ток-шоу. Тікелей эфир 16:10«Келін». Телехикая. 1290,1291-бөлімдері 17:00«Ұлт мақтанышы». Деректі фильм 16-бөлім 17:30ЖАҢАЛЫҚТАР17:50«ӨЗЕК ЖАРДЫ»18:10«Мәлім де беймәлім Қазақстан»18:40«Поэзия әлемі»19:05«Еңбек түбі - береке» 19:10«ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУ: ҰЛТТЫҚ ӨНДІРСІ» 19:35«Әпке». Телехикая. 11-бөлім 20:30ЖАҢАЛЫҚТАР21:05«АЙТУҒА ОҢАЙ...» 21:50ТҰСАУКЕСЕР! «СЫРҒАЛЫМ». Телехикая. 2-маусым. 3-бөлім 22:40«ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ - 70 ЖЫЛ». Арнайы тележоба 22:45ТҰСАУКЕСЕР! «КЕЛІН». Телехикая. 1292, 1293-бөлімдері 23:30«ТҮНГІ СТУДИЯДА НҰРЛАН ҚОЯНБАЕВ» 0:00ЖАҢАЛЫҚТАР0:35«Өзек жарды»0:55«Еңбек түбі - береке» 1:00«Қылмыс пен жаза»1:25«Ұлт мақтанышы». Деректі фильм 16-бөлім 1:55«Мәлім де беймәлім Қазақстан»2:30«Түнгі студияда Нұрлан Қоянбаев» 3:00ЖАҢАЛЫҚТАР

ЖҰМА, 6 НАУРЫЗ

7:00«ТАҢШОЛПАҢ». 10:00«Сырғалым». Телехикая. 2-маусым. 3-бөлім 10:55«Айтуға оңай...» 11:40«Әпке». Телехикая. 11-бөлім 12:30ЖАҢАЛЫҚТАР12:45«Ұлы жеңіске - 70 жыл». Арнайы тележоба 12:50«Индустрияландыру: ұлттық өндіріс» 13:10«Көкпар» Ұлттық ойын13:55«Келбет» (с субтитрами)14:25«Еңбек түбі - береке» 14:30«Ұры мен қасқыр». Мультфильм. 14:35«Айгүл». Мультфильм. 14:50«БІЛГІШТЕР». Мультхикая. 75-76 бөлімдері 15:05«ӘЙЕЛ БАҚЫТЫ». Ток-шоу. Тікелей эфир 16:10«Келін». Телехикая. 1292,1293-бөлімдері 17:00«ЖАН ЖЫЛУЫ»17:25«Еңбек түбі - береке» 17:30ЖАҢАЛЫҚТАР17:50«ӨЗЕКЖАРДЫ»18:10«МЕНІҢ ҚАЗАҚСТАНЫМ»18:40«Ғасырлар үні». 10-бөлім19:10«ИМАН АЙНАСЫ» 19:35«АЙТУҒА ОҢАЙ...» 20:30ЖАҢАЛЫҚТАР21:05«МузАрт» ансамблінің концерті21:30«КӨКТЕМ ШУАҒЫ». Қазақстан Республикасының Президенті Н.Назарбаевтың Қазақстан Әйелдер қауымдастығының өкілдерімен кездесуі. Арнайы хабар22:20«МузАрт» ансамблінің концерті (жалғасы)23:30«ТҮНГІ СТУДИЯДА НҰРЛАН ҚОЯНБАЕВ» 0:00ЖАҢАЛЫҚТАР0:35«Өзекжарды»0:55Әлімғазы Райымбеков, Әмина Өмірзақова, Шолпан Алтайбаева, Бибігүл Төлегенова «Тақиялы періште» комедиясында. 2:30«Түнгі студияда Нұрлан Қоянбаев»

3:00ЖАҢАЛЫҚТАР

СЕНБІ, 7 НАУРЫЗ

7:00Қазақстан эстрада жұлдыздарының қатысуымен концерт 8:40«АГРОБИЗНЕС»9:00«СЕНБІЛІК ТАҢ». Ақпаратты-сазды бағдарлама 10:05«Мереке құтты болсын!»10:10«Дауа». (с субтитрами)10:45«Әзіл әлемі» 12:20«ӨМІР САБАҚТАРЫ» 11:50«ПОЭЗИЯ ӘЛЕМІ»12:50«МАХАББАТ-ДАСТАН». Концерт14:40«Мереке құтты болсын!»14:45 Дхармендра, Хема Малини, Зинат Аман «Әли Баба мен қырық қаракшының оқиғасы» фильмінде.

17:25«Мереке құтты болсын!»17:30ЖАҢАЛЫҚТАР17:50«АЙНАЛДЫМ, ЕЛІМ» Ескендір Хасанғалиевтің шығармашылық кеші20:25«Мереке құтты болсын!»20:30ЖАҢАЛЫҚТАР21:00«СЕНБІЛІК КЕЗДЕСУ» 22:30«ЖАЙДАРМАҢ». «Маусымашар-2015» 3-бөлім 0:00ЖАҢАЛЫҚТАР:30Райхан Айтқожанова, Оңдасын Бесікбасов, Рүстем Жанымаманов, Нұржан Құрманалиев, Меруерт Маматаева «АНА ЖҮРЕГІ» отбасылық мелодрамасында 2:35«Поэзия әлемі»3:00ЖАҢАЛЫҚТАР3:30Әнұран

ЖЕКСЕНБІ, 8 НАУРЫЗ

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ӘЙЕЛДЕР КҮНІ7:00Қазақстан эстрада жұлдыздарының қатысуымен концерт8:30«Мәлім де беймәлім Қазақстан»9:00«БҮГІН ЖЕКСЕНБІ». Таңғы ақпаратты-танымдық бағдарлама. Тікелей эфир10:30«Мереке құтты болсын!»10:35«Айгөлек». Концерттік бағдарлама 11:35«АҚСАУЫТ» Әскери-патриоттық бағдарлама (с субтитрами)12:05«Мереке құтты болсын!»12:10«Әзіл әлемі» 14:10«ЖАРҚЫН БЕЙНЕ» 14:40«Мереке құтты болсын!»14:45«ШЫН ЖҮРЕКТЕН!». Мерекелік концерт16:20«Баламен бетпе-бет» 16:35«Күлшекыз» мультфильмінің дубляжы туралы фильм 16:45ТҰСАУКЕСЕР! «КҮЛШЕКҒЫЗ». Мультфильм. 18:00«Мереке құтты болсын!»18:05«АНАШЫМ, БІР ӨЗІҢСІҢ...». Мерекелік бағдарлама19:55«Мереке құтты болсын!»20:00«АПТА. KZ» 21:00«ЖҮРЕГІМНІҢ ЖЫРЫ». Мерекелік концерт22:30«Мереке құтты болсын!»22:35«АЛАҢ» ток-шоуы 23:25Меруерт Өтекешева, Құман Тастанбеков, Асанәлі Әшімов «Қыз Жібек» тарихи драмасында 1:50«КӨКПАР». Ұлттық ойын2:30«АПТА. KZ»

РОССИЯ

Понедельник, 02 Марта

08:00 «Утро России». 12:00, 06:20 «Ангелы с моря». 12+12:55 Ток-шоу. «О самом главном». 14:00, 17:00, 20:00, 20:30, 23:00 Вести. 14:35, 17:30, 20:10, 22:35 Местное время. Вести-Москва. 14:55 Т/с «Тайны следствия». 12+15:55 «Особый случай». 12+17:50 Вести. Дежурная часть. 18:00 Т/с «Там, где ты». 12+19:00 Т/с «Последний янычар». 12+21:15 «Прямой эфир». 12+23:50 «Спокойной ночи, малыши!». 00:00 Т/с «Весной расцветает любовь». 12+02:45 «Дежурный по стране». Михаил Жванецкий. 03:50 Х/ф «Воспитание жестокости у женщин и собак». 12+05:20 «Горячая десятка». 12+07:20 «Комната смеха».

Вторник, 03 Марта

08:00 «Утро России». 12:00, 03:50 «Зоя Воскресенская. Мадам «совершенно секретно». 12+12:55 Ток-шоу. «О самом главном». 14:00, 17:00, 20:00, 20:30, 23:00 Вести. 14:35, 17:30, 20:10, 22:35 Местное время. Вести-Москва. 14:55 Т/с «Тайны следствия». 12+15:55 «Особый случай». 12+17:50 Вести. Дежурная часть. 18:00 Т/с «Там, где ты». 12+19:00 Т/с «Последний янычар». 12+21:15 «Прямой эфир». 12+23:50 «Спокойной ночи, малыши!». 00:00 Т/с «Весной расцветает любовь». 12+02:45 «Перемышль. Подвиг на границе». 12+04:50 Х/ф «Воспитание жестокости у женщин и собак». 12+06:15 «Драма на Памире. Приказано покорить». 12+07:15 «Комната смеха».

Среда, 04 Марта

08:00 «Утро России». 12:00, 03:30 «Тамерлан. Архитектор степей». 12+12:55 Ток-шоу. «О самом главном». 14:00, 17:00, 20:00, 20:30, 23:00 Вести. 14:35, 17:30, 20:10, 22:35 Местное время. Вести-Москва. 14:55 Т/с «Тайны следствия». 12+15:55 «Особый случай». 12+17:50 Вести. Дежурная часть. 18:00 Т/с «Там, где ты». 12+19:00 Т/с «Последний янычар». 12+21:15 «Прямой эфир». 12+23:50 «Спокойной ночи, малыши!». 00:00 Т/с «Весной расцветает любовь». 12+01:50 «Специальный корреспондент». 16+04:30 Х/ф «Ищите женщину». 06:10 «Пришельцы. История военной тайны». 12+07:10 «Комната смеха».

Четверг, 05 Марта

08:00 «Утро России». 12:00, 03:30 «Брошенный рейс. По следам пропавшего «Боинга». 12+12:55 Ток-шоу. «О самом главном». 14:00, 17:00, 20:00, 20:30, 23:00 Вести. 14:35, 17:30, 20:10, 22:35 Местное время. Вести-Москва. 14:55 Т/с «Тайны следствия». 12+15:55 «Особый случай». 12+17:50 Вести. Дежурная часть. 18:00 Т/с «Там, где ты». 12+19:00 Т/с «Последний янычар». 12+21:15 «Прямой эфир». 12+23:50 «Спокойной ночи, малыши!». 00:00 Т/с «Весной расцветает любовь». 12+01:50 «Вечер с Владимиром Соловьёвым». 12+04:30 Х/ф «Ищи-те женщину». 06:00 «Рулетка большого террора. Красные-белые». 16+07:00 «Комната смеха».

Пятница, 06 Марта

08:00 «Утро России». 11:55 «Мусульмане». 12:10, 06:20 «Урок французского. Мирей Матье, Джо Дассен и другие...» 12+13:05 Ток-шоу. «О самом главном». 14:00, 17:00, 20:00, 20:30, 23:00 Вести. 14:35, 17:30, 20:10, 22:35 Местное время. Вести-Москва. 14:55 Т/с «Тайны следствия». 12+15:55 «Особый случай». 12+17:50 Вести. Дежурная часть. 18:00 Т/с «Там, где ты». 12+19:00 Т/с «Последний янычар». 12+21:15 «Прямой эфир». 12+00:00 «Главная сцена». 02:25 Х/ф «Лесное озеро». 12+04:15 Х/ф «Дела семейные». 12+07:20 «Комната смеха».

Суббота, 07 Марта

07:50 Х/ф «Будьте моим мужем». 09:35 «Сельское утро». 10:05 «Диалоги о животных». 11:00, 14:00, 17:00 Вести. 11:10, 14:10, 17:20 Местное время. Вести-Москва. 11:20 «Военная программа». 11:50 «Субботник». 12:30 «Утро с Галкиным». 13:05 «Основной элемент. Мужчины vs женщины». «Большой скачок. Мигрень. Болезнь гениев». 12+14:20 «Честный детектив». 16+14:55 Х/ф «Ночной гость». 12+17:30 «Субботний вечер». 19:45 «Танцы со Звездами». Сезон - 2015. 23:00 Вести в субботу. 23:45 Х/ф «Лабиринты судьбы». 12+03:35 Х/ф «Эта женщина ко мне». 12+05:50 Х/ф «Очень верная жена». 12+

Воскресенье, 08 Марта

07:40 Х/ф «Девушка без адреса». 09:25 Х/ф «Врачи». 12+17:00 Вести. 17:20 «Один в один». 20:30 «Петросян и женщины». 16+23:00 Вести недели. 01:00 «Воскресный вечер». 12+02:50 Праздничное шоу Валентина Юдашкина. 05:00 Х/ф «Люблю 9 марта!». 12+06:35 «Основной элемент. Мужчины vs женщины». «Большой скачок. Мигрень. Болезнь

гениев». 12+07:35 «Комната смеха».

ТВЗ

Понедельник, 02 Марта

09:00, 08:30 Мультфильмы СМФ 0+12:30, 13:30, 14:30, 15:30 «Большая история НЛО» 12+16:30 Д/ф «Городские легенды» 12+17:00, 17:30 Д/ф «Охотники за привидениями» 16+18:00 «Мистические истории» 16+19:00, 19:30 Д/ф «Гадалка» 12+20:00, 20:30 Т/с «Слепая» 12+21:00, 04:00 «Х-Версии. Другие новости» 12+21:30 Т/с «Пятая стража» 16+22:30, 23:20 Т/с «Помнить все» 16+00:15, 01:05 Т/с «Менталист» 12+02:00 Х/ф «Я - легенда» 16+04:30 Х/ф «Боевик Джексон» 16+06:30 «Змеелов» 12+

Вторник, 03 Марта

09:00 Мультфильмы СМФ 0+12:30, 13:30, 22:30, 23:20 Т/с «Помнить все» 16+14:30 «Апокалипсис» Вирусы 12+15:30, 08:15 Д/ф «Городские легенды» 12+16:30, 21:00, 04:15 «Х-Версии. Другие новости» 12+17:00, 17:30 Д/ф «Охотники за привидениями» 16+18:00 «Мистические истории» 16+19:00, 19:30 Д/ф «Гадалка» 12+20:00, 20:30 Т/с «Слепая» 12+21:30 Т/с «Пятая стража» 16+00:15, 01:05 Т/с «Менталист» 12+02:00 Х/ф «Невероятный Халк» 16+04:45 Х/ф «Ненужные вещи» 16+06:30 Х/ф «Смертоносная стая» 16+

Среда, 04 Марта

09:00 Мультфильмы СМФ 0+12:30, 13:30, 22:30, 23:20 Т/с «Помнить все» 16+14:30 «Апокалипсис» 12+15:30, 08:15 Д/ф «Городские легенды» 12+16:30, 21:00, 04:00 «Х-Версии. Другие новости» 12+17:00, 17:30 Д/ф «Охотники за привидениями» 16+18:00 «Мистические истории» 16+19:00, 19:30 Д/ф «Гадалка» 12+20:00, 20:30 Т/с «Слепая» 12+21:30 Т/с «Пятая стража» 16+00:15, 01:05 Т/с «Менталист» 12+02:00 Х/ф «Клетка» 16+04:30 Х/ф «Щупальца 2» 16+06:30 Х/ф «Ненужные вещи» 16+

Четверг, 05 Марта

09:00 Мультфильмы СМФ 0+12:30, 13:30, 22:30, 23:20 Т/с «Помнить все» 16+14:30 «Апокалипсис» 12+15:30 Д/ф «Городские легенды» 12+16:30, 21:00, 04:30 «Х-Версии. Другие новости» 12+17:00, 17:30 Д/ф «Охотники за привидениями» 16+18:00 «Мистические истории» 16+19:00, 19:30 Д/ф «Гадалка» 12+20:00, 20:30 Т/с «Слепая» 12+21:30 Т/с «Пятая стража» 16+00:15, 01:05 Т/с «Менталист» 12+02:00 Х/ф «Дитя тьмы» 16+05:00 Х/ф «Клетка» 16+07:00 Х/ф «Щупальца 2» 16+

Пятница, 06 Марта

09:00 Мультфильмы СМФ 0+12:30, 13:30 Т/с «Помнить все» 16+14:30 «Апокалипсис» 12+15:30, 03:30 Д/ф «Городские легенды» 12+16:30 «Х-Версии. Другие новости» 12+17:00, 17:30 Д/ф «Охотники за привидениями» 16+18:00 «Мистические истории» 16+19:00, 19:30 Д/ф «Гадалка» 12+20:00, 20:30 Т/с «Слепая» 12+21:00 «Х-Версии» 12+22:00 «Человек-невидимка» 12+23:00 Х/ф «Шерлок Холмс и доктор Ватсон: Знакомство» 0+00:30 Х/ф «Шерлок Холмс и доктор Ватсон: Кровавая надпись» 0+02:00 Х/ф «Особенности национальной охоты в зимний период» 16+04:00 «Европейский покерный тур» 18+05:00 Х/ф «Адский эндшпиль» 16+06:45 Х/ф «Дитя тьмы» 16+

Суббота, 07 Марта

09:00, 13:00, 08:15 Мультфильмы СМФ 0+12:30 «Школа доктора Комаровского» 12+14:30 Х/ф «Лови волну» 0+16:00 Х/ф «Заложница» 0+17:45 Х/ф «Берегите женщин» 12+20:30 Х/ф «Особенности национальной охоты в зимний период» 16+22:00 Х/ф «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Король шантажа» 0+23:20 Х/ф «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Смертельная схватка» 0+00:45 Х/ф «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Охота на тигра» 0+02:15 Х/ф «Пираты XX века» 12+04:00 Х/ф «Космические ковбои» 12+06:30 Х/ф «Адский эндшпиль» 16+

Воскресенье, 08 Марта

09:00, 11:00, 08:15 Мультфильмы СМФ 0+10:30 «Школа доктора Комаровского» 12+12:00 Х/ф «Берегите женщин» 12+14:45 Х/ф «Шерлок Холмс и доктор Ватсон: Знакомство» 0+16:15 Х/ф «Шерлок Холмс и доктор Ватсон: Кровавая надпись» 0+17:45 Х/ф «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Король шантажа» 0+19:00 Х/ф «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Смертельная схватка» 0+20:30 Х/ф «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Охота на тигра» 0+22:00 Х/ф «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: Собака Баскервилей» 01:00 Х/ф «Приключения Ш.

2015 жылдың 2-8 наурызы арасындағы алдағы аптаға арналған жұлдыз жорамал

Тоқты. 21.03-20.04. Жалпы түрлі бастамалар, позитивті және шығармашылық өзгерістер үшін айтарлықтай жақсы кезең. Наурыз айының бірінші аптасының басы Тоқтылар үшін қолайлы болады, себебі Сіздің интуицияңыз, өткен тәжірибеңіз бен рухани ұмтылыстарыңыз өз беделіңізді, мансабыңызды нығайтуға, жақын адамдар мен айналадағылармен қарым-қатынасты жақсартуға мүмкіндік береді.

Торпақ. 21.04-21.05. Сіздердің көбісіңіз айтарлықтай оптимисті ниеттенген болады, айналадағылардың ойларына, оларға өз мүмкіндіктеріне деген сенім мен үміт ұялатып, әсер ете алатын болады. Сондықтан Торпақтарда осы кезеңде жақтасушылар, достар мен қастерлеушілердің көбеюі әбден мүмкін. **Егіздер. 22.05-21.06.** Егіздердің көбісі үшін аптаның басы аса қолайлы болуы мүмкін. Көктемнің жақындауы сіздердің көбіңіздің хал-жағдайыңызға әсер етеді, сіз анағұрлым ашық, тілектес боласыз, сондықтан өзіңізге сәттілікті тарта аласыз, қарым-қатынас шеңберіңіз кеңейеді.

Шаян. 22.06-22.07. Наурызда Шаяндардың биоэнергетикасы мен шығармашылық әлеуеті жоғары дәрежеде болады, және айдың бірінші аптасында сіз жаңа тілектер мен жоспарларға толы боласыз. Осы кезеңде сіздің зияткерлік әлеуетіңіз қосылады, сондықтан білім беру қызметіне, жаңа білімге, ақпаратқа, тәлімгер мен оқытушылармен тілдесуге қызығушылық пайда болады.

Арыстан. 23.07-23.08. Наурыздың бірінші аптасы Арыстандардың көбісі үшін шым-шытырық, динамикалық және айтарлықтай қолайлы болады, алайда айдың аяғы қарама-қайшы кезең болуы мүмкін. Бірінші онкүндік басындағы кез келген артық күш екінші онкүндіктегі қиындықтар себебіне айналуы мүмкін.

Бикеш. 24.08-23.09. Бұл кезең көптеген Бикештер үшін аса қолайлы болады, осы кезде сіз өмірге деген төзімділік пен сүйкімділігіңіздің арқасында айналадағыларды басқара аласыз. Осы уақытта көпшілік алдындағы сөз сөйлеулер, серіктестіктер, өз ойларыңыз бен жобаларыңызға жаңа серіктестермен мен көмекшілерді тарту аса сәтті өтеді.

Таразы. 24.09-23.10. Жалпы көптеген Таразылар үшін қолайлы кезең, осы кезде сіздің салмақтылығыңыз бен жауапкершілігіңіз, айналадағылармен қарым-қатынас жасау мен оларды өз жағыңызға тарту, өз ойларыңызға елктіру біліктілігіңіз артады. Осы кезеңде Таразылардың мансабы, кәсіби және қоғамдық өмірі аса табысты дамиды. Сіз басшылықпен, басқа ұйым өкілдерімен оңай тіл табыса алатын боласыз, ортақ жоспарлар құрасыз.

Сарышаян. 24.10-22.11. Көптеген Сарышаяндар үшін бұл аса қолайлы кезең. Өмірлік күш-қуаттың жоғары деңгейі сізге денсаулыққа қатысты көптеген мәселелерді шешуді қамтамасыз етеді, романтикалық кездесулер мен қарым-қатынастар үшін жағдайлар жасап, белсенділік пен сексуалдық тартымдылықты арттырады. Шынында, осы уақытта сіздердің көбіңізге тәртіптегі қандай да бір таңғажайыптық, шарттылықтан бас тарту, сондай-ақ күштарлық пен өз дегеніне жету ниеті тән болады.

Мерген. 23.11-21.12. Келе жатқан апта Мергендер үшін, әсіресе қарым-қатыныс, мансап пен қаржы операциялары аясында, аса динамикалық болып қалыптасуы мүмкін. Сонымен қатар Мергендерге өз тәбеттерін басу қажет, әсіресе табыс табу жағынан, ал істердегі де, қарым-қатынастағы да ұстамдылық тұрақтылық пен ертеңгі күнге сенімділікке көмектесетін болады.

Тауешкі. 22.12-20.01. Жалпы алғанда Тауешкілер үшін қолайлы кезең болады, себебі сіздің коммуникациялық қабілеттеріңіз, жаңа байланыстар мен танысулар үшін ашықтығыңыз іске қосылады және өмірлік күш-қуат пен оптимизм жоғарылайды.

Суқұйғыш. 21.01-19.02. Осы күндері сіз өз іскерлік белсенділігіңізді және банктармен, демеушілер мен қаржы мекемелерімен істерді аса табысты жүзеге асыра аласыз. Бұл табыстың қосымша көздерін тауып, сізге өзіңіздің материалдық базанызды нығайтуға мүмкіндік береді.

Балықтар. 20.02-20.03. Сіз үшін осы кезеңде жағдай қолайлы қалыптасатын болады, бұл Сізге істердегі өткен жағымсыз жағдайлар мен тоқыраудан босануға мүмкіндік береді.

Мырзаханова Бахтыгуль Молтыкпаевнаның атында, Жезкент кентінде орналасқан 60 лет Казахстана 10, 100 пәтердің сату-сатып алу келісім шартының, тех құжатының жоғалғандығына байланысты **жарамсыз деп танылсын.**

Қаншама отандастарымыздың өмірінде елеулі із қалтырған Ұлы Отан соғысы да, міне, тарихқа айналып барады. Алып уақыт

САРҒАЙҒАН САРБАЗ ХАТТАРЫ

Олардағы боямасыз өмір, нақты мағлұматтар тарихи шындықтың қағазға түсірілген шынайы суреті болып табылады.

Жақында аудандық мемлекеттік мұрағаттың директоры Айдын Еркінұлынан мұрағатта соғыс кезінде жазылған бірнеше хаттың сақталғанын естідім. Арада біраз уақыт өткен соң сол хаттарды көзбен көріп, қолмен ұстап қайттым. Мұрағат директорының рұқсатымен әлгі

майдан даласынан айына, тіпті жылына бір келетін хаттарды күтіп, қиырға күн сала қарап тұрған сәттерін бейнелейтін кадрларды кинофильмдерден талай көргеніміз бар. Пошта қызметкері хат әкеліп берген үйде мәре-сәре қуаныш болушы еді. Соғыстан хат емес, сарбаз оралғандай күй кешетін әлгі үй. Хаттағы әрбір сөз, әрбір жол аса үлкен сағынышпен, толғаныспен оқылатын.

Менің қолымдағы хаттарды Бұқаев Қанапия есімді азамат жазған екен. Ол бұрынғы Семей облысы, Көкпекті ауданы, Коминтерн кеңшары, Егін-Бұлақ фермасында 1923 жылы дүниеге келіпті. Осы жердегі бастауыш мектепте алты сыныптық білім алыпты. Соғысқа алынған кезде, яғни 1942 жылы мамырда Қанапия он тоғыз-ақ жаста болыпты. Бұл хаттарды ол 1942 жылдың тамыз айынан бастап 1943 жылдың қазан айлары ішінде жазған. Хаттардың пошталық карточкаларында «Бұқаев Бекпайға» деп көрсетілген. Бұл адам – Қанапияның әкесі. Бекпай ақсақал да 1942 жылдың желтоқсанында соғысқа алынған екен.

Майдан даласынан алғаш жазылған хаттың бірінде былай делінеді: «Аса ардақты көретін ата-анам, тәте, Бибі, құдағи, Тікеш, Сәбетай, Сағатай, қалай аман-есен дендерің сау амандықта жүріп жатқан боларсыздар. Ал мұндағы осы хатты жазып отырған мен – Қанапиядан хал-хабар білмек болсаңыздар аман-есенмін. Сегіз сутка жол жүріп, барар жерге бардық. Келген жеріміз – Уфа қаласының маңында. Әскер қатарына алындық. Коминтерн совхозының 12 адамынан Жұмағалин (фамилияда қате кетуі мүмкін, Жұмағалин емес, Жұмағали болуы да ықтимал) ауру болып, штабқа бөлінді. Басқамыз 366 атқыштар полкына бардық. Биғаш фермасынан Әділғазы екеуміз бір взводтамыз, басқалары бөлек взводта». Бұл хат Уфа қаласының маңындағы Алкино-2 станциясынан жазылған екен. Майданға алынған сарбаздар осы жерде жасақталып, әскери құрылымдарға бөлініп, одан әрі соғысқа аттанған болуы керек. Осы жерден жазылған тағы бір хатта: «Ал енді менен хал-хабар білмек болсаңыздар аман-есенмін. Әзірше сол орында жүріп жатырмын. Таяуда ауыстырады ма деп ойлаймын. Бұдан кейін хат келмеуі мүмкін», - делінген екен.

Майдан даласынан жазылған бұл хаттардың екеуі – орыс әліпбиімен, яғни кириллицамен, екеуі – латын әліпбиімен жазылған. Бұларды аудандық мемлекеттік мұрағатқа Қанапия ағамыздың Петропавловка ауылында тұратын туыстары өткізіпті.

Бұқаев Қанапияның 1943 жылы қазан айында жазған бір хатында: «Сол аяғымнан жара-

ландым. Қазір дәрігерде жатырмын. Жара ешнәрсе ете қоймас. Таяуда соғысқа қайта кіргізеді. Фронттың маңындағы полевой госпитальдамын. Ал, апа, көп ойлап жүдемеңіз. Аман болсам

отырып сүйсінесін. Өкінішке орай уақыт өткен сайын сиясы оңып, кейбір тұстары оқылмайтындай боп бара жатқан осы хаттар – сарбаздың сағынышты аманатындай құнды дүниелер болып

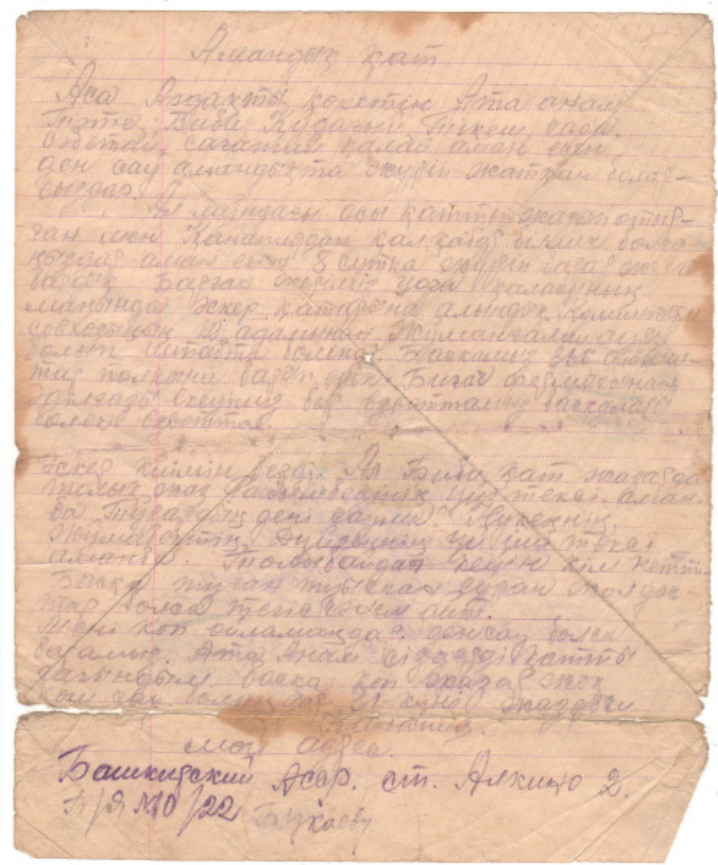

барармын. Маған хат салмай-ақ қойындар», - деген жолдар бар. Бұған қарағанда Бұқаев Қанапия соғыста жүріп жараланып, әскери госпитальда ем алып, қайтадан соғысқа аттанса керек. Бұл – Қанапияның соңғы хаты екен. Осы хаттан кейін көп ұзамай туыстары қара қағаз алыпты.

Соғыстың сұрапылында жүріп, елге деген сағынышын, аман-есен оралсам деген үмітін бір парак қағазға сиғызып, үшбу хат жолдамаған сарбаз болмаған шығар. Қанапия ағамыз да өз

табылатыны сөзсіз.

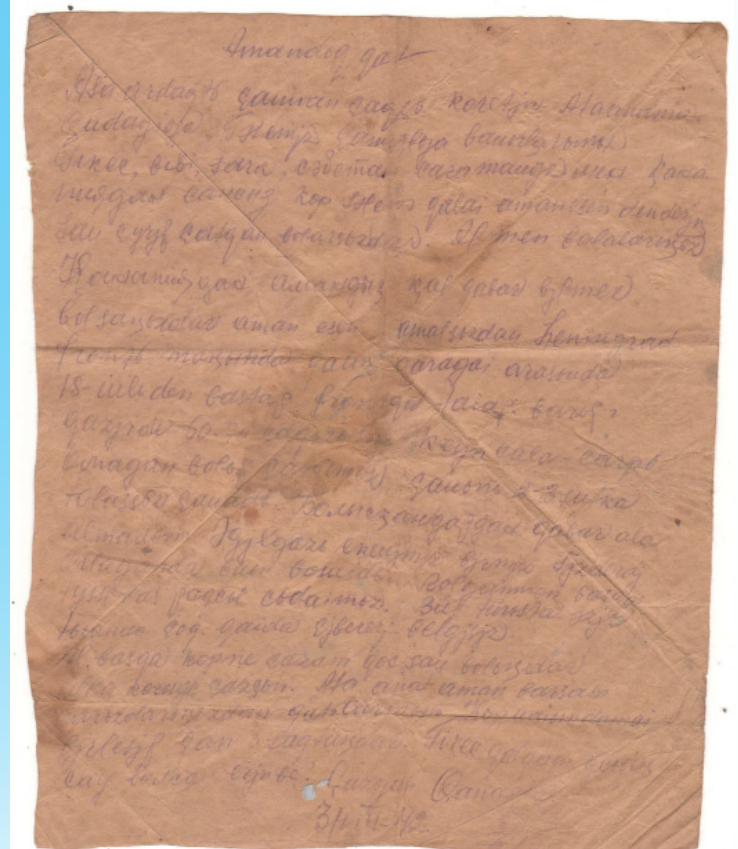
Сөз соңында аудан тұрғындарына өтініш айта кеткенді жөн көрдік. Құрметті, бородулихалықтар, егер сіздердің үйлеріңізде соғыс кезінде жазылған осындай хаттар сақталған болса, бізге хабарласуларыңызды сұраймыз. Тарихи оқиғаның тілсіз куәларын болашақ ұрпақтың игілігіне жарату үшін оларды аудандық мұрағатқа өткізгендеріңіз дұрыс болар еді. Мұрағатқа тек хаттар ғана емес, соғысқа қатысқан адамдардың жеке заттары,

осы соғысты көзімен көрген ардагерлерді де ортамыздан біртіндеп алып кетіп жатыр. Келер ұрпақ үшін соғысқа қатысы бар әр адамның, әрбір заттың, әрбір құрал-жабдықтың орны ерекше болары сөзсіз. Сол бір күндердің тарихи оқиғаларын қайта тірілту үшін мұндай жәдігерлердің маңызы зор. Әсіресе, майдан даласында жүріп жазылған хаттар өте құнды.

хаттардың көшірмесін де алдым. Енді сол хаттарды газет беттері арқылы аудан жұртшылығының назарына ұсынғанды жөн көрдім.

Бүгінгі күннің адамдары хат жазбауы әбден мүмкін. Ол – заңды құбылыс. Ал қазіргідей ұялы байланыс, ғаламтор жоқ заманда хаттардың атқарар рөлі ерекше болғаны баршаға аян. Ұлы Отан соғысы жылдарында тылда қалған әйелдер мен балалардың

хаттарында бүкіл үй-ішіндегі адамдардың аттарын тізе отырып, олардың қал-жағдайларын сұрайды. Әдемі қолтаңбамен өте сауатты жазылған хаттарға қарап

фотосуреттері және тағы басқалар да қабылданады. Өз тарихымызды өзіміз қалыптастырайық, ағайын!

А.ТЛЕУҒАЗИН

«Аудан тынысы» - «Пульс района» ЖШС-нің басқарушы органы «ШҚО ішкі саясат басқармасы» ММ болып табылады	Директор - бас редактор Екатерина БОЙЧЕНКО	Газет аптасына 2 рет шығады. Жарияланған материалдардағы деректердің дәлдігі үшін автор жауап береді. Басылған материалдардағы пікір редакциянікімен сәйкес келмеуі мүмкін. Хаттар мен қолжазбалар қайтарылмайды. Жарнама мен хабарламаның дәлдігі үшін редакция жауап бермейді.
Газет ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінде тіркеліп, аудандық «Аудан тынысы» - «Пульс района» газеттерін тіркеу туралы N 12375-Г куәлік (05.03.2012) берілген	Директор-бас редактордың орынбасары, Мейрамгүл АТАЕВА E-mail: borodulihapuls@mail.ru	Редакцияның мекен-жайы: 070400, ШҚО Бородулиха ауылы, Тәуелсіздік к. N 69 Тел/факс 8(72351) 2 16 60 ТАП: 5793 Таралымы 4010, оның ішінде «Аудан тынысы» 880
		Газет «Шығыс-Ақпарат» ЖШС-нің баспаханасында басылады. Өскемен к., Космическая к. 6/3 Көлемі: 2 баспа табак